

op naar

Groningen hondvriendelijkste stad 2014

*Evaluatierapport Hondenbeleid
Groningen 2013*

Logo: Barbara Stok

Voorwoord

Voor u ligt het evaluatierapport van de Vereniging Hondvriendelijk Groningen. Dit rapport is de bijdrage van VHG aan de evaluatie van het hondenbeleid in de gemeente Groningen, die op 20 november 2013 plaatsvindt. Veel hondenbezitters hebben tijd gestoken in dit rapport. VHG bedankt iedereen die een bijdrage geleverd heeft.

Belangrijkste punten uit de evaluatie van VHG

Voor de evaluatie heeft VHG een uitgebreide enquête onder haar leden afgenomen. In totaal zijn 478 enquêtes ingevuld. Het responspercentage onder de leden bedroeg ruim 60%.

Over het hondenbeleid (hoofdstukken 4, 5 en 6)

VHG plaatst een kanttekening bij het door de gemeente geformuleerde doel van het hondenbeleid. Hondenbeleid enkel benaderen als het terugdringen van overlast door honden vindt VHG een te beperkte opvatting; het gaat voorbij aan de positieve effecten van honden (hoofdstuk 17). Bovendien werkt het stigmatisering van de hondenbezitters in de hand.

Voordat het hondenbeleid werd ingevoerd is er geen “nulmeting” gedaan; dat maakt een feitelijke evaluatie nu onmogelijk.

Wat verder opvalt is dat het oorspronkelijke doel (het terugdringen van overlast door hondenpoep) naar de achtergrond is verdwenen. De focus is vrijwel volledig verschoven naar de aanlijnplicht voor honden.

Aanlijnplicht voor honden (hoofdstuk 7)

De algemene aanlijnplicht voor honden bestaat al tientallen jaren, handhaving vond plaats op basis van klachten. De huidige zeer strikte handhaving wordt door veel hondenbezitters als een ernstige inperking van de eigen verantwoordelijkheid ervaren. Hondenbezitters hebben daardoor het gevoel dat ze geen goede baas (opvoeder) meer kunnen zijn voor hun eigen hond. Een deel (30%) van de geënquêteerden trekt zich niets aan van de aanlijnplicht en een groot deel (67%) lijnt zijn of haar hond vaker aan, alleen uit angst voor een boete. Het overgrote deel van de hondenbezitters (87%) zegt door de strikte aanlijnplicht minder plezier te beleven aan het wandelen met de hond.

Andere opvallende uitkomsten.

- 79% van de ondervraagden heeft zich onvoldoende betrokken gevoeld bij de totstandkoming van het hondenbeleid en de aanwijzing van losloopgebieden.
- Er zijn veel te weinig losloopmogelijkheden
- De hondenbezitter is in principe gemotiveerd de hondenpoep op te ruimen, maar wil daarbij wel ondersteund worden door meer afvalbakken; afschaffing van de hondenbelasting zou bij veel hondenbezitters het opruimen stimuleren
- Een derde van de geënquêteerden heeft ervaring met de handhaving van het hondenbeleid. Maar liefst 66% spreekt van een negatieve ervaring en voelt zich niet correct behandeld.
- Klachten worden door de gemeente zelden naar tevredenheid afgehandeld.
- Het huidige beleid:
 - is niet goed voor het welbevinden van de hond en de baas;
 - is zeer onvriendelijk voor mensen en honden met een fysieke beperking;
 - stimuleert autogebruik;
 - beïnvloedt mensen negatief in de keus voor een hond;
 - heeft een aantal onverwachte negatieve bijeffecten

Conclusies en aanbevelingen (hoofdstukken 20 en 21)

De eindconclusie van VHG luidt dat het hondenbeleid als geheel *geen draagvlak* heeft onder hondenbezitters: er is wèl draagvlak voor de opruimplicht, maar absoluut niet voor de strikte handhaving van de aanlijnplicht.

VHG doet de aanbeveling om het hondenbeleid opnieuw te bekijken, deze keer met betrokkenheid van hondenbezitters en niet-hondenbezitters, opdat de gewenste balans tussen de belangen van honden en hondenbezitters enerzijds en die van niet-hondenbezitters, planten en dieren anderzijds, werkelijk bereikt kan worden.

Daarnaast dient de wijze van handhaven vooral gericht te zijn op het bestrijden van overlast.

“Succesvol beleid is gebaseerd op draagvlak en niet op repressie”

Inhoudsopgave

1. Inleiding	1
2. Enquête.....	2
3. Eindrapport Ombudsman naar aanleiding klacht VHG	2
4. Doel van het hondenbeleid.....	3
5. Cijfers met betrekking tot het hondenbeleid	4
a. BORG rapportage.....	4
b. Cijfers over overlast door loslopende honden.....	4
c. Bestuurlijke strafbeschikkingen	4
d. Andere bronnen.....	5
6. Participatie bij vaststelling van het hondenbeleid.....	5
7. Aanlijnplicht.....	6
8. Losloopgebieden	10
9. Loslooproutes	12
a. Loslooproutes algemeen.....	12
b. Proef loslooproute Noorderplantsoen	12
c. Proef loslooproute Gravenburg.....	13
d. Problemen met losloopgebieden/loslooproutes.....	13
10. Opruimplicht	13
11. Handhaving van het hondenbeleid	16
12. Contact met de gemeente: vragen en klachten	19
a. Contact naar aanleiding van vragen, opmerkingen en suggesties	19
b. Contact naar aanleiding van klachten	20
13. Invloed van het hondenbeleid op het gedrag en het welbevinden van honden en bazen..	21
14. Negatieve neveneffecten van het hondenbeleid	24
15. Hondenbezitters en honden met fysieke problemen	24
16. Hondenbelasting.....	26
17. Positieve effecten van honden.....	27
18. Slecht opgevoede / gevaarlijke honden en bazen.....	28
19. Suggesties voor een beter hondenbeleid	29
20. Eindconclusie	33
21. Aanbevelingen.....	34
22. Nawoord.....	35
23. Bijlagen	35

1. Inleiding

De Vereniging Hondvriendelijk Groningen (VHG) is twee jaar geleden opgericht, om namens de hondenbezitters te kunnen optreden als gesprekspartner voor de gemeente. De VHG heeft inmiddels 750 leden. VHG komt op voor de belangen van

Om een goed gefundeerde bijdrage te kunnen leveren aan de evaluatie van het hondenbeleid, heeft VHG in juni 2013 een uitgebreide enquête onder haar leden gehouden. Op deze enquête is een grote respons gekomen, grotendeels van leden en hondenbezitters, maar ook van niet-leden en niet-hondenbezitters (vaak wel voormalige hondenbezitters).

Veel respondenten hebben hun antwoorden uitgebreid toegelicht. Dit heeft een schat aan informatie opgeleverd. Deze toelichtingen geven, misschien nog beter dan de cijfers, werkelijk weer hoe de respondenten het hondenbeleid ervaren. Uit oogpunt van vertrouwelijkheid kunnen we helaas niet alle toelichting bij dit rapport voegen.

In dit rapport maken we gebruik van de cijfers uit de enquête. Ter ondersteuning van het beeld dat uit de cijfers naar voren komt geven we bij elk hoofdstuk, onder het kopje “citaten”, een selectie uit de toelichtingen. Het zijn uitdrukkelijk citaten van individuele respondenten, maar ze zijn geselecteerd, omdat ze het cijfermatige beeld verduidelijken. Verder hebben we informatie verwerkt die ons via de e-mail, de VHG-website en mondeling heeft bereikt.

Leeswijzer:

In dit rapport geven we eerst nadere informatie over de enquête (hoofdstuk 2).

Daarna zeggen we kort iets over het eindrapport van de ombudsman (hoofdstuk 3).

Vervolgens bespreken we het doel van het hondenbeleid, zoals dat door de gemeente geformuleerd is (hoofdstuk 4).

We stellen vragen bij de cijfers waaruit overlast door honden zou moeten blijken (hoofdstuk 5).

En we bekijken hoe hondenbezitters betrokken zijn bij het tot stand komen van het beleid en de aanwijzing van de losloopgebieden (hoofdstuk 6).

Daarna gaan we in op alle belangrijke aspecten die het hondenbeleid betreffen, nl: de aansluitplicht (hoofdstuk 7), de losloopgebieden (hoofdstuk 8), de loslooproutes (hoofdstuk 9), de opruimplicht (hoofdstuk 10) en de handhaving van het hondenbeleid (hoofdstuk 11) en de opmerkingen, suggesties en klachten die bij de gemeente zijn ingediend in relatie tot het hondenbeleid (hoofdstuk 12).

Vervolgens besteden we aandacht aan een onderwerp dat tot nu toe helemaal buiten beeld is gebleven, nl. de invloed van het hondenbeleid op het welbevinden van de hond en de hondenbezitters (hoofdstuk 13).

Daarna komen kort twee onderwerpen aan bod, die tot nu toe ook onderbelicht zijn gebleven, nl. een aantal negatieve neveneffecten van het hondenbeleid (hoofdstuk 14) en de problemen die mensen en honden met fysieke problemen ondervinden met het hondenbeleid (hoofdstuk 15).

In de volgende hoofdstukken zeggen we kort iets over de positieve effecten van honden (hoofdstuk 16), over gevaarlijke en slecht opgevoede honden (hoofdstuk 17) en bespreken we het hete hangijzer van de hondenbelasting (hoofdstuk 18).

Vervolgens noemen we een aantal suggesties voor een beter hondenbeleid, zoals die uit de enquête naar voren zijn gekomen (hoofdstuk 19). Hieruit blijkt dat VHG een vereniging is

van betrokken mensen die graag willen meedenken en meewerken aan een beter hondenbeleid.

Ter afsluiting trekken we een eindconclusie (hoofdstuk 20) en doen we aanbevelingen (hoofdstuk 21) om te komen tot een beter hondenbeleid en daarmee tot een hondvriendelijker Groningen.

2. Enquête

In juni 2013 heeft VHG een enquête gehouden onder haar leden over verschillende aspecten van het hondenbeleid.

De enquête is via de mail aan leden verstuurd. Daarnaast is de enquête op de VHG website geplaatst.

De VHG telde op het moment dat de enquête verspreid werd 730 leden.

In totaal zijn 680 enquêtes per email naar leden verstuurd (niet van alle leden hebben we een emailadres). Binnen 14 dagen zijn via de mail 467 volledig ingevulde enquêtes ontvangen. Via de website ontvingen we 13 reacties. Het totaal aantal ingevulde enquêtes s bedraagt dus 480, waarvan 417 van leden.

Het responspercentage (van leden) ligt daarmee op 61%.

Door de grote hoeveelheid toelichting (140 dichtbedrukte A4tjes) hebben wij geen gelegenheid gehad die volledig te rubriceren en te kwantificeren. We hebben wel alle toelichting gelezen en er een selectie uit gemaakt voor dit rapport.

In BIJLAGE 1 vindt u de enquête met een overzicht van de resultaten, weergegeven in aantallen en percentages en waar zinvol in staaf- of cirkeldiagrammen. De toelichtingen hebben we uit privacy overwegingen niet integraal bijgevoegd

In BIJLAGE 2 vindt u een analyse van de resultaten.

3. Eindrapport Ombudsman naar aanleiding klacht VHG

Op 4 oktober 2012 heeft VHG een uitgebreide klacht over het hondenbeleid en de handhaving bij de gemeente neergelegd. Aangezien VHG niet tevreden was met de reactie van de gemeente, is VHG naar de ombudsman gestapt, die de klacht nader heeft onderzocht. De voornaamste onderwerpen uit de klacht betreffen:

- Regelgeving en handhaving
- Registratie van klachten over boa's
- Presentatie en Communicatie
- Participatie

Het eindrapport van de ombudsman is op 23 juli 2013 verschenen. Het rapport mag echter pas in de openbaarheid gebracht worden, nadat de gemeente erop gereageerd heeft. En dat is tot op heden nog niet gebeurd.

Dat betekent dat VHG de onderwerpen die in het eindrapport van de ombudsman aan de orde komen, niet in haar evaluatie kan betrekken. Dit maakt het schrijven van een evaluatie niet gemakkelijk, doordat veel onderwerpen die in het rapport van de ombudsman aan de orde komen, samenhangen met het beleid.

VHG had met het schrijven van de evaluatie daarom liever gewacht tot het eindrapport van de ombudsman openbaar was. Maar op verzoek van de gemeente geven we toch een

evaluatie van het beleid. Zodra het eindrapport van de ombudsman openbaar is, ontvangt u onze reactie daarop in een apart document.

4. Doel van het hondenbeleid

Voor de duidelijkheid geven we hier het doel van het hondenbeleid weer, zoals dat door de gemeente is geformuleerd (bron: opdrachtformulering voor de evaluatie, Petra Maaskant, 18 maart 2013):

“Het terugdringen van de overlast door honden, waarbij we een zo goed mogelijke balans willen bereiken tussen de belangen van honden en hondenbezitters enerzijds en die van niet-hondenbezitters, planten en dieren anderzijds.

Met behulp van goede voorlichting, toezicht & handhaving en regels:

- hond aan de lijn, behalve in speciaal aangewezen gebieden;
- algemene opruimplicht;
- verplichting om een opruimmiddel bij je te hebben. “

VHG plaatst een kanttekening bij het door de gemeente geformuleerde doel. VHG vindt dit doel een te beperkte opvatting van hondenbeleid, omdat het alleen focust op overlast door honden en voorbij gaat aan de positieve effecten van honden.

Bij het hondenbeleid gaat het om gebruik van de publieke ruimte. De gemeente onderscheidt drie elementen: 1) honden en hun bazen 2) niet-hondenbezitters en 3) de publieke ruimte zelf met inbegrip van de aanwezige planten en dieren (niet-hond).

De centrale vraag is of de verschillende gebruikersgroepen – hondenbezitters, joggers, spelende kinderen etc – goed samen kunnen gaan; of ze positieve gevolgen van elkaar ondervinden of dat ze elkaar overlast bezorgen. Voor elke gebruikersgroep geldt dat schade aan de publieke ruimte voorkomen of beperkt moet worden.

VHG bepleit een herformulering van het doel van het hondenbeleid, waarbij hondenbezit positief benaderd wordt.

Hondenbeleid dient daarbij ingebed te worden in een integraal beleid ten aanzien van het gebruik van de openbare ruimte.

Hondenbeleid alleen benaderen als terugdringen van overlast door honden is eenzijdig. Daarnaast werkt het beleid stigmatiserend.

Daarbij komt dat de belangen van honden en hondenbezitters enerzijds en die van niet-hondenbezitters, planten en andere dieren anderzijds **nooit zijn vastgesteld**. Daarmee is er geen meetbare onderlegger waar je beleid op kunt baseren.

Ook het begrip **overlast door honden** is niet nader omschreven. Niet kwalitatief en al helemaal niet kwantitatief. Dan wordt het lastig om vast te stellen of de overlast (veroorzaakt door honden), door het hondenbeleid is teruggedrongen.

Ondertussen hebben wij wel degelijk oog voor problemen die sommige honden kunnen veroorzaken, voor mensen, voor andere honden en dieren. Een streng handhavingsbeleid is hier gerechtvaardigd.

Citaten:

“Het idee dat honden overlast veroorzaken is m.i. nergens op gestoeld. Wellicht zijn er van tijd tot incidenten, maar een gemeente die haar beleid op incidenten baseert, moet nog maar eens goed gaan nadenken over waar ze in vredesnaam mee bezig is. Beleid mag nooit voortkomen uit incidenten. Dan is het einde zoek. “

“Ik woon al 30 jaar in de stad, waarvan 26 jaar zonder hond, en heb nooit overlast door loslopende honden ervaren. Het is een gecreëerd probleem waar de gemeente helemaal in mee is gegaan.”

“De vermeende overlast van honden is vooral een probleem voor bestuurders die hun oren laten hangen naar klagende burgers. Het echte probleem heet: "populisme" (aan bestuurders kant) en "negatieve focus" (aan de kant van de burger).”

5. Cijfers met betrekking tot het hondenbeleid

In dit hoofdstuk gaan wij nu uit welke bronnen mogelijk cijfers met betrekking tot het hondenbeleid afkomstig kunnen zijn.

a. BORG rapportage

Uit de weinige gegevens die wij van de Gemeente hebben, blijkt dat de score op hondenpoep al jaren boven het streefniveau ligt.

FACET/onderdeel	% voldoet aan kwaliteitsambitie					
	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Schoon	88	89	89	88	89	90
<i>hondenpoep</i>	93	94	94	94	95	94

Ook de resultaten van de aanvullende schouw op hondenpoep zijn stabiel en positief, zodat de aparte monitoring van hondenpoep is gestaakt.

Indien er dan nog steeds klachten komen over hondenpoep zouden wij graag weten hoe dit gemeten wordt en of er op dit moment misschien meer cijfers beschikbaar zijn, die wij nog niet hebben.

Overigens vindt VHG het niet verstandig dat de aparte monitoring van hondenpoep is gestaakt.

b. Cijfers over overlast door loslopende honden

Voor dit onderwerp geldt dat ons geen cijfers bekend zijn. Het soort overlast is eveneens relevant voor de beoordeling. Evenzeer of er verschillen zijn gemeten vóór en na de striktere handhaving van de aanlijnplicht.

c. Bestuurlijke strafbeschikkingen

Wij gaan ervan uit dat er een schat aan informatie is te halen uit deze beschikkingen, zoals: aan wie is de stafbeschikking opgelegd (geslacht, leeftijd), waar, voor welke overtreding en een nadere omschrijving van de overtreding (waaruit af te leiden valt of er sprake was van overlast).

d. Andere bronnen

Mogelijk zijn er gegevens beschikbaar over overlast van hondenpoep en loslopende honden van het Meldpunt Overlast en Zorg en van de Leefbaarheidsmonitor. Bij voorkeur van vóór de invoering van het hondenbeleid en erna.

e. Stadspanel

De gemeente heeft een enquête over het hondenbeleid afgenomen onder leden van het Stadspanel. De informatie hieruit gebruikt de gemeente als basis voor het beleid. VHG plaatst hier kanttekeningen bij. Een enquête onder het Stadspanel geeft wel informatie, maar omdat het geen aselechte steekproef is, is deze informatie niet representatief voor de Groninger bevolking. Veranderingen geven wel tendensen aan. Daarbij valt op dat de overlast door honden nogal meevalt en vrijwel niet is veranderd tussen 2011 en 2013.

Conclusie:

Uit de cijfers die ons bekend zijn (BORG rapportage) blijkt dat de invoering van het hondenbeleid niet van invloed is geweest op de score op hondenpoep. VHG heeft de gemeente om cijfers uit de punten b t/m d gevraagd, maar daar nog geen reactie op ontvangen. VHG zou het cijfermateriaal alsnog graag ontvangen.

6. Participatie bij vaststelling van het hondenbeleid

Dat hondenbezitters niet betrokken zijn bij de vaststelling van het hondenbeleid, is een belangrijk punt in de klacht van VHG. Hier gaan we nu niet verder op in. Om na te gaan hoe de leden van VHG vinden dat ze betrokken zijn, is in de enquête gevraagd: *“Hoe vindt u dat de gemeente u betrokken heeft bij het tot stand komen van het hondenbeleid?”*. Uit de resultaten blijkt dat 79% van de respondenten vindt dat de gemeente hen slecht betrokken heeft bij het tot stand komen van het hondenbeleid, 1% vindt dat de gemeente hen goed betrokken heeft en 14% vindt: niet goed en niet slecht. Voor de aanwijzing van de losloopgebieden zijn de percentages: 78% (slecht), 2% (goed) en 15% (niet goed en niet slecht).

Citaten:

Over participatie bij vaststelling van het hondenbeleid:

“Bij de totstandkoming van de kern van het beleid (honden vast, poep opruimen), zijn wij als hondenbezitters niet betrokken geweest.”

“Er kwamen gewoon brieven met mededelingen ik heb niet het idee daar ook maar enige zeggenschap in te hebben gehad!”

“De gemeente heeft mij niet betrokken. Ik wist pas van het hondenbeleid toen het als proef ingevoerd werd in mijn wijk via een brochure en brief die ik in de deur kreeg.”

“Hoe kan er nou zo'n beleid zijn als de honden bezitters er echt bij betrokken waren?”

“Het hondenbeleid is er gewoon gekomen en precies zoals de gemeente dat wilde.”

“Voel me totaal niet betrokken bij het tot stand komen van het hondenbeleid, heb niet eens antwoord gehad op mijn brief.”

“Ik ben ingelicht, niet gehoord.”

Over participatie bij de aanwijzing van de losloopgebieden:

“In het allereerste begin konden wij op enkele inloopmarkten met een prikkertje op een plattegrondje onze voorkeuren aangeven. Daarna was en bleef het dus stil. Het beloofde vervolg is nooit gekomen.”

“Mijn suggesties zouden worden meegenomen, maar helaas nooit meer wat van gezien of gehoord.”

“Ik heb erg mijn best gedaan om de gemeente te helpen bij het uitkiezen van geschikte terreinen voor losloopgebieden en goede plaatsen voor prullenbakken. Helaas heb ik de ervaring dat de gemeente niets met mijn suggesties heeft gedaan. Alle tijd en moeite die ik erin gestoken heb om de gemeente met een goed beleid te helpen is volkomen verspild geweest. Bovendien heb ik de gemeente daarmee een reden gegeven om te zeggen dat ze het beleid in goed overleg met de hondenbezitters hebben ingevoerd.”

“Losloopgebieden zijn uitgezocht door mensen die geen weet hebben hoe een gebied in elkaar steekt. Het losloopgebied grenst hier aan een drukke weg er zijn te weinig plaatsen waar de hond los mag.”

“Losloopgebied in deze wijk is vastgesteld op een bureau. Zonder kennis van de plaatselijke toestand.”

“De gemeente kijkt niet met de ogen van de hondenbezitter. Had nou een groep hondeneigenaren uitgenodigd, die kunnen de gemeente zo vertellen of een stuk hondenlosloopgebied een succes wordt of niet.”

“Ze hebben vreemde plekken uitgezocht, die voor zowel de hondenbezitters als niet-hondenbezitters nog meer ergernis oproepen. Als ik betere plekken voordraag wordt hier niet naar geluisterd.”

“Ik heb schriftelijk losloop mogelijkheid aangedragen maar er gebeurt niets mee.”

“De gemeente heeft gedaan alsof ze mij bij het beleid heeft betrokken, maar vervolgens allerlei vage smoezen bedacht om niets met mijn suggesties te hoeven doen. Het resultaat is hetzelfde als wanneer de gemeente mij niet betrokken had bij het beleid.”

“Ik ben er, als jarenlang hondeneigenaar, nooit over gepolst. Totaal geen gevoel voor het dier. Ze mogen van de gemeente loslopen op levensgevaarlijke plaatsen, terwijl ik plaatsen weet aan te wijzen waar geen fiets of auto komt en ook geen wild graast of zich op houdt er zijn gebieden aangewezen pal naast een 60 km weg. Het kan niet anders of dit is bepaald door iemand achter een bureau.”

Conclusie

De meeste hondenbezitters (79%) voelen zich niet gehoord bij de vaststelling van het beleid en ook niet bij de aanwijzing van de losloopgebieden (78%). Dat laatste is een opmerkelijke uitkomst. Dat hondenbezitters niet betrokken zijn geweest bij de vaststelling van het beleid wordt ook door de gemeente erkend, maar de gemeente gaat er prat op dat ze hondenbezitters via een uitgebreid participatietraject betrokken heeft bij de aanwijzing van de losloopgebieden. Gezien de vele opmerkingen denken de hondenbezitters hier duidelijk anders over.

7. Aanlijnplicht

In dit hoofdstuk gaat het alleen over de ervaringen van hondenbezitters en hun honden met de aanlijnplicht op zich. De ervaringen met de **handhaving** van de aanlijnplicht worden hier niet besproken. Deze komen aan de orde in hoofdstuk 12 Handhaving.

Uit onze enquête blijkt dat 84 % van de respondenten het verplicht aanlijnen beoordeelt met een cijfer beneden de 6; 45% geeft zelfs het cijfer 1!

De meeste respondenten geven aan dat ze goed begrijpen dat aanlijnen onder bepaalde omstandigheden en voor bepaald soort honden gewenst is en dat ze rekening willen houden met andere mensen, maar ze begrijpen niet waarom ze hun (goed opgevoede) hond ook moeten aanlijnen op plaatsen en onder omstandigheden waar niemand er last van heeft.

Respondenten onderkennen dat er honden zijn die niet los kunnen lopen, bv omdat ze niet goed opgevoed zijn. Maar ze vinden het niet redelijk dat voor alle honden dezelfde regels gelden. Mensen merken ook op dat de meeste honden zijn opgevoed om los te kunnen lopen en dat dit in het verleden nooit tot problemen geleid heeft. Veel mensen wijzen ook op de negatieve gevolgen van aanlijnen voor de baas en voor het welbevinden van de hond.

Citaten:

“Op de openbare wegen, kinderspeelplaatsen ed is het aanlijnen zeker gewenst, maar een ieder die zijn hond goed heeft opgevoed weet voor zichzelf wanneer hij wel of niet los kan lopen.”

“Ik vind het heel raar dat mijn hond aan de lijn moet op plekken waar niemand anders loopt en dus niemand last heeft van de hond, natuurlijk mag hij geen overlast bezorgen, maar nu voel ik mij vaak een crimineel als ik gewoon met de hond wandel.”

“Wij hebben één hond die uitstekend luistert en eentje die minder goed luistert. Die minder goed luistert hebben we aan de riem en die goed luistert moet nu opeens ook aan de riem. Iets wat we nooit deden, al 20 jaar niet.”

“Als een hond gevaarlijk is of niet goed kan luisteren is het belangrijk dat hij aangeliend is, voor de overige honden is het de verantwoordelijkheid van de eigenaar... mits andere mensen er geen last van ondervinden.”

“Ik voed mijn hond op om (grotendeels) ongelijnd door het leven te gaan. Het levert mij plezier en geluk op, want het zorgen voor een huisdier is een van de tien zaken waar mensen gelukkig van worden. Mensen dat geluk ontnemen zou nog wel eens heel andere gevolgen kunnen hebben.”

“Doordat onze hond minder los kan lopen is hij minder sociaal geworden. Hond aan de lijn zorgt voor spanning en agressie.”

“Honden worden vervelend van permanente aanlijning. Ze hebben vaker aanvaringen met soortgenoten, vertonen vaker verkeerde lichaamstaal, geven vaker verkeerde signalen af aan andere honden als ze aangeliend zijn.”

“Alsjeblieft geen aanlijnplicht meer maar alleen bekeuren bij overlast. Of desnoods wel een aanlijnplicht maar een veel soepeler handhaving. Zo was het toch ook altijd?”

Een van de meest droevige uitkomsten van de enquête is dat 87% van de respondenten aangeeft dat door de strikte handhaving van de aanlijnplicht hun plezier in het wandelen met de hond, is afgenomen.

Citaten:

“Toegenomen?!?!?!? wie heeft deze stelling bedacht? Het is volledig afgenomen! ik voel me een crimineel als ik met mijn wel opgevoede hond los wil lopen! 13 jaren hebben we geïnvesteerd in goed gedrag, goed luisteren en nu wordt voor mij bepaald dat ik niets meer mag! “

“Het haalt veel plezier weg van de wandeling, omdat de hond niet zijn eigen gang kan gaan (binnen zekere kaders), tenzij ik steeds wacht tot de hond is uitgesnuffeld. Als de hond kan loslopen, volgt hij mij sowieso en haalt hij mij weer in als hij is uitgesnuffeld. Ook principieel heb ik grote bezwaren, omdat er een puur restrictief beleid wordt gevoerd, gebaseerd op potentiële overlast die een loslopende hond kan geven i.p.v. op werkelijke, reële overlast.”

“Afgenomen! En dat heeft vooral te maken met de angst door een BOA in de kladden te worden gegrepen of door mensen verklikt te worden. Over mijn schouder kijken is tegenwoordig een onderdeel van het wandelen geworden. En dat gaat ten koste van mijn ontspanning en plezier. Ook het feit dat er onder de gewone medeburgers mensen zitten die

graag klikken door Meldpunt Overlast te bellen als ze (vanuit hun luie stoel achter het raam) een hond zien loslopen doet dat gevoel van "bespioneerd worden" toenemen. Niet prettig en deze stad onwaardig!"

"Ik voel me constant gespannen omdat ik bang ben dat er een controleur achter me aan komt. De ervaring is dat die vaak heel onplezierig achter je aan lopen, je krijgt dan het gevoel dat er gewacht wordt op een "overtreding". Geeft mij een zeer onvrij gevoel, vreselijk."

"Door dat de hond aan de lijn moet en het gevoel dat je bijna honderd euro bekeuring krijgt als je hond even los loopt, terwijl hij rustig bij je loopt, maakt dat het wandelen met de hond niet meer zo ontspannend is als dat het voorheen was"

"Ik heb een hond niet alleen als hulp maar ook omdat ik wandelen zo leuk vind en dan helemaal met een hond die om je heen rent. Dat kan dus bijna niet meer. Buiten de loslooplekken laat ik haar ook altijd los, maar dan ben ik steeds alert op boa's. Dat wandelt niet prettig."

Verschillende mensen geven aan dat ze vanwege het hondenbeleid overwegen uit de stad Groningen te verhuizen.

"Ik heb mijn hele leven al een hond gehad, maar ik denk er serieus over om te verhuizen naar een plek waar mijn hond los kan lopen."

"Maar we overwegen ook om te verhuizen naar een gemeente waar je je minder een paria voelt als je een hond hebt. "

"Als het hondenbeleid in de gemeente Groningen zo rigide blijft overwegen we te verhuizen naar een hondvriendelijker gemeente of af te zien van een andere hond."

"Maar het is voor ons ook een reden om te gaan kijken naar een huis buiten Groningen waar je hond meer vrijheid heeft."

Van de respondenten geeft 56% aan dat ze vaker (met de auto) naar buiten de stad gaan, om hun hond voldoende beweging te geven, dan voor de invoering van het hondenbeleid. Uit de analyse van de enquête blijkt dat mensen die een auto bezitten (63%) vaker naar buiten de stad gaan dan mensen die niet in bezit zijn van een auto (17%).

Citaten

"In principe neem ik mijn hond elke dag een keer mee naar een plek waar hij echt los kan lopen. Ik voel me soms wel idioot dat ik weer in de auto ga zitten. Ik heb nog nooit zoveel auto gereden als de afgelopen twee jaar."

"Wij verlaten nu de stad om uit te gaan. Kost iedere dag wel benzine, is niet erg milieuvriendelijk, maar dat moet maar."

"Ik heb speciaal een auto gekocht om met de hond naar losloopgebieden te kunnen."

"Dat zal leuk zijn voor wie dat kan, nog los van de wens het autogebruik terug te dringen, moet men wel het geld hebben om regelmatig de auto of bus te kunnen nemen."

"Ik zou wel willen maar ik heb geen auto."

"Nee, hij krijgt gewoon niet genoeg beweging."

In de enquête werd ook gevraagd of mensen bij het overlijden van hun hond opnieuw een hond zouden nemen en of het hondenbeleid van invloed was op deze keuze. Ruim de helft van de respondenten (53%) geeft aan dat hun keuze voor een hond negatief beïnvloed wordt door het hondenbeleid; iets minder dan de helft (41%) geeft aan dat het hondenbeleid geen invloed heeft.

Citaten:

“Alhoewel ik me geen leven zonder hond aan mijn zij kan voorstellen, is mij sinds de invoering van het huidige hondenbeleid grotendeels de lust vergaan om met mijn hond over straat te gaan in de stad Groningen. Zolang ik in Groningen woon, dus geen hond meer voor mij.”

“Vanwege het rigide hondenbeleid in de stad Groningen zou ik van een nieuwe hond afzien.”

“Ik ervaar weinig tolerantie naar honden, vooral loslopend, in de stad Groningen. Met het strenge hondenbeleid wordt het er niet leuker op een hond te hebben. Je voelt je opgejaagd in eigen stad (klinkt overdreven, maar bijna elke hondenbezitter die ik spreek heeft hetzelfde gevoel).

“Ik twijfel of ik na deze hond nog een hond neem, of de liefde opweegt tegen de maatschappelijke weerstand. Waarbij gezegd dat door dit beleid tegenstellingen ontstaan, groepen zich organiseren, men elkaar de maat neemt. Een gevolg waar ik eigenlijk geen deel aan wil nemen.”

“Het lijkt wel of de gemeente een ontmoedigingsbeleid wil voeren, net zoals dat de hondenbelasting voor een tweede hond idioot hoog is.”

“Ik neem een hond voor mij zelf. Lap sowieso het beleid aan mijn laars, weet dat dat niet correct is, maar het is ook niet correct om een hond aan dit beleid te onderwerpen, het is een levend dier met behoeften. “

“Na meer dan 40 jaar een hond te hebben gehad is het bij het hondenbeleid van de gemeente Groningen naar mijn mening niet mogelijk een hond nog op een normale, hondvriendelijke manier op te voeden en heb ik besloten niet opnieuw een hond in huis te nemen, hoe pijnlijk deze beslissing ook voor mij is.”

Uit onze enquête blijkt dat veel hondenbezitters hun hond nu vaker aanlijnen dan voor 1 mei 2011 (67% houdt de hond iets vaker tot veel vaker aan de lijn). Op de vraag waarom mensen hun hond vaker aanlijnen zegt 64% dat ze dat doen omdat ze niet het risico willen lopen een bekeuring te krijgen. Slechts 4% lijnt de hond aan, omdat ze achter dit beleid staan.

Citaten

“ Ik probeer me zo min mogelijk van het hondenbeleid aan te trekken, maar ik merk wel dat ik op plekken waar ik boa's verwacht mijn hond iets vaker aan de lijn houd.”

“Tijdens de wandeling houd ik altijd mijn omgeving heeeeel goed in de gaten want een bekeuring kan ik mij niet veroorloven, dat is het verschil voor mij.”

“Ik houd hem vaker aan de lijn en dat voelt niet goed. Hond kan zijn energie niet kwijt. Als hond aan de lijn zit loopt hij stukken minder ver dan als hond los loopt.”

“Mijn hond loopt al negen jaar zonder lijn. Het beestje stopt bij iedere stoep, kijkt zelfs uit en luistert ontzettend goed, dus waarom zou ik haar pesten met een lijn. Ik neem het risico van een boete, maar zoek het niet op.”

Conclusie

Uit bovenstaande cijfers blijkt dat het vele aanlijnen de meeste hondenbezitters en honden bijzonder ongelukkig maakt. Hondenbezitters willen hun hond graag geven wat hij nodig heeft, maar voelen zich daarin zwaar beperkt door de strikte handhaving van de aanlijnplicht. Dat hondenbezitters hun hond nu vaker aanlijnen komt niet voort uit intrinsieke motivatie, maar wordt gestuurd door angst voor de hoge boetes. Veel hondenbezitters gaan dagelijks (met fiets/bus/auto) naar plekken, waar de hond wel los mag lopen. Hondenbezitters, die geen auto hebben en de hondenbezitters die zich de hoge

boetes niet kunnen veroorloven, worden extra door de handhaving van de aanlijnplicht getroffen. Veel respondenten ervaren dit aanlijnbeleid (in combinatie met de hoge hondenbelasting) als een manier om het hebben van honden te ontmoedigen.

8. Losloopgebieden

Veel hondenbezitters zijn niet positief over het losloopgebied bij hen in de buurt: 76% van de respondenten vindt dat er te weinig losloopmogelijkheden zijn in de directe omgeving van hun huis; eveneens 76% vindt het losloopgebied in de buurt te klein. Ook vermelden veel respondenten dat het losloopgebied niet veilig is (langs fietspad of drukke weg), dat het losloopgebied slecht onderhouden wordt (niet gemaaid) en dat er andere groengebieden in de buurt zijn, die geschikter zijn als losloopgebied. Respondenten die aan de randen van de stad wonen (vooral Beijum en Lewenborg) zijn meer tevreden over de grootte van de losloopgebieden. Veel respondenten noemen de (te) grote afstand tot het losloopgebied als een bezwaar. Ze vinden dat niet alleen bezwaarlijk voor henzelf (leeftijd, slecht ter been enz), maar ook voor hun oudere/gehandicapte hond.

Citaten:

“De losloopveldjes bij mij in de buurt zijn veel te klein, dus daar maak ik nooit gebruik van. Het dichtstbijzijnde geschikte losloopgebied, is twintig minuten fietsen van mijn huis.”

“Een piepklein veldje, van wandeling kan geen sprake zijn en het is ook voor de hond niet voldoende beweging. Een aantal keren op en neer te lopen: pure frustratie!”

“Niet echt een goed onderhouden plek, het gras staat er VEEL te hoog terwijl het er toen het geen losloopgebied was altijd keurig bij lag.”

“Het gras is zo hoog dat mijn hond daar niet door heen kan lopen. Hij is niet zo groot en het gebied wordt niet gemaaid.”

“Het dichtstbijzijnde losloopgebied is een veldje tussen 2 scholen, een drukke weg en een druk fietspad...daar kán ik mijn hond dus niet loslaten!”

“Losloopgebied langs een drukke weg, dus daar laten we hem nooit los spelen”

“Graag zou ik een paar grotere losloopgebieden in Groningen hebben die omheind zijn.”

“Zeer onlogische keuze van uitlooplekken, die het laatste jaar ook niet eens gemaaid worden, gras en onkruid kniehoog. Dus niet meer mogelijk om met een bal te gooien, laat staan opruimen van poep.”

“Ja, dank zij de losloopgebieden in Kardingse van Natuurmonumenten. Van de gemeente hebben mijn honden en ik een route langs een druk fietspad toegewezen gekregen.”

“Ik woon vlakbij het Stadspark. Ik zie niet in waarom het bezwaarlijk is om het hele park tot losloopgebied te benoemen. Het stadspark wordt nu mn gebruikt door wandelaars met of zonder hond, hardlopers, fietsers (op verharde paden/wegen) en af en toe een auto. Daarnaast voor evenementen. Ik ben van mening dat de eerst genoemden prima naast elkaar van het park gebruik kunnen maken en honden daarbij (mits goed onder appèl) los kunnen lopen. In geval van evenementen, op die locaties, de hond aan de lijn. Maar dat doe je toch al.”

“Ik woon erg gunstig aan de rand van Lewenborg.....”

“Hoornse dijk is een fijn losloopgebied, alleen heb je een auto nodig om er te komen”

“Het is zo jammer dat de verschillende losloopgebieden geen verbinding met elkaar hebben, zodat je een route met de hond kan lopen. Bij elke hoek moet je weer aanlijnen of ontlijnen.”

“Ook worden de meeste losloopgebieden bij mooi weer 'bezet' door mensen die gaan picknicken of bbq-en, waardoor je erg moet opletten of je hond niet iets van de grond opeet.”

“Ik moet eerst 20 minuten lopen. En dat is eigenlijk te ver voor mij, omdat ik slecht ter been ben.”

“Voor de oudere honden is het praktisch onmogelijk om lopend naar een plek te gaan waar het "mag".”

Veel respondenten (67%) constateren dat er op de losloopgebieden veel meer honden bij elkaar zijn dan vóór de strikte handhaving van de aanlijnplicht. Dit heeft invloed op de onderlinge sfeer tussen de honden. Een aanzienlijk deel van de respondenten (47%) merkt op dat hun hond door de toegenomen concentratie honden minder prettig met andere honden kan spelen (25% vindt dat hun honden juist prettiger kunnen spelen. Ook een aanzienlijk aantal (51%) constateert dat het minder prettig spelen is met de eigen hond op de losloopvelden (22% vindt het prettiger spelen). Hierdoor mijden verschillende hondenbezitters de losloopgebieden. Ook wordt opgemerkt dat sommige honden nu vaker ziek zijn, dat de natuur op de losloopgebieden overbelast wordt en dat een overbevolkt losloopgebied overlast veroorzaakt voor voorbijgangers en omwonenden.

Citaten:

“We worden op elkaar gepakt, iedereen loopt op dezelfde plaats, niet leuk.”

“Omdat er zo weinig plaatsen zijn waar de hond los mag, gaan alle honden uit de ganse omgeving naar dezelfde plek. Met als gevolg dat er veel, soms gewoon te veel, honden loslopen op een te klein gebied. Wat er niet alleen voor zorgt dat sommige honden niet meer los kunnen (omdat ze niet naar een rustige plek kunnen), maar er ook voor zorgt dat de natuur op die plekken compleet overbelast wordt en nauwelijks terugroeit. Ook veroorzaakt het overlast voor passanten en omwonenden.”

“Soms vermijd ik de loslooplekken, omdat het er erg druk is.”

“Het probleem van de losloopgebieden is dat er ook honden worden losgelaten die niet los kunnen, bijvoorbeeld omdat ze erg agressief zijn.”

“Door de vele honden op 1 plek komen er dus ook honden die niet goed onder appel staan, daarbij denk ik vooral aan het Noorderplantsoen. Dit zorgt voor stress bij de honden, vechtpartijen en zelfs al een dode hond als gevolg van overcrowding op 1 plek.

“Als de honden op meer plekken speelruimte of losloopruimte hadden bleef het park er veel beter uitzien.”

“Als het een goede sfeer is met goede bazen is een speelveld een geweldige goede plek om de hond te laten socialiseren. Honden leren veel van elkaar. Het prettig kunnen spelen hangt dus af van welke honden er zijn”

“Soms zijn er zoveel honden, en honden die zich willen laten gelden, dat de sfeer grimmig wordt. Dan is het onmogelijk "prettig te spelen””.

“Er zijn te veel honden in het losloopgebied aanwezig, zodat spelen met de hond of oefenen voor de hondencursus daar niet mogelijk meer is.”

“We kunnen nooit met de bal spelen want alle honden pakken de ballen van elkaar af”

“Op het grasveld zijn altijd veel honden. Eén op één spelen en opvoeden van mijn hond kan daar daardoor niet”

“Ik kan prettiger met mijn hond spelen op veldjes waar geen andere honden zijn. Dat doe ik dan ook.”

“Omdat de uitreengebieden in het Plantsoen zo druk bezocht worden, door honden en als het mooi weer is ook door picknickers en voetballers op de hondenvelden, is het onmogelijk met je hond één op één te spelen of gedrag te oefenen.”

Conclusie

Bij het huidige beleid zijn losloopgebieden onontbeerlijk. Maar om aan de behoefte van hond en baas te voldoen, moeten er meer komen, moeten ze vooral groter en (verkeers)veiliger zijn en moeten ze beter onderhouden worden.

In dit kader is VHG benieuwd te vernemen hoe het staat met de ontwikkeling van het hondenpark.

VHG is van mening dat bij het huidige hondenbeleid de aanwijzing van de losloopgebieden heroverwogen moeten worden, nu in goed overleg met hondenbezitters en niet-hondenbezitters, per wijk.

9. Loslooproutes

a. Loslooproutes algemeen

Uit de enquête blijkt dat veel van de respondenten grote behoefte hebben om een flink stuk met hun hond te wandelen. Het staan bij losloopvelden vinden veel hondenbezitters om allerlei redenen voor hun hond en voor zichzelf niet prettig en niet zinvol. Vanwege de eentonigheid voor zowel baas als hond vinden veel hondenbezitters een loslooproute echter niet de oplossing. Ze hebben liever grotere gebieden waar ze met hun hond los kunnen wandelen. Maar een loslooproute vindt 81% van de respondenten desalniettemin beter dan niets.

Citaten:

“Een loslooproute is niet de oplossing. Maar een loslooproute is wel beter dan niks.”

“Met een redelijke loslooproute in de buurt hoef ik niet iedere dag met de auto.”

“GRAAG Wij hebben geen honden die meteen gaan rennen en hun energie kwijt zijn. Zoals de naam "uitreng gebied" het doet voorkomen. Onze honden moeten langere tijd los kunnen lopen en dan stukjes kunnen rennen of heen en weer lopen en op deze manier hun energie kwijt raken.”

“Ik heb verreweg meer behoefte aan loslooproutes dan aan kleine veldjes. De veldjes zijn leuk voor het spelen, balgooien en het sociale contact met de baasjes, maar het vervult nauwelijks de echte behoeften van mijn hond.”

“Mijn hond wil met mij op pad, wandelen, zwemmen, rennen, rondrentelen, aan veel nieuwe dingen snuffelen en samen dingen ontdekken terwijl we onderweg zijn, en daarvoor heb je loslooproutes nodig waarbij je je route veel kunt variëren.”

“Tot vervelens toe hetzelfde rondje, mijn hond kent het nu wel en zwerft de hele tijd rond. Als ik ergens anders wil "loslopen", moet ik met de auto.”

“De Praedinius/Ubbo Emmius en Heresingel zijn een prachtige brede verkeersarme groenstrook, zeer geschikt als loslooproute in de binnenstad.”

Conclusie:

VHG ziet graag een uitbreiding van het aantal (proeven met) loslooproutes.

b. Proef loslooproute Noorderplantsoen

De proef met de loslooproute in het Noorderplantsoen is nog steeds niet begonnen. De vertegenwoordigers van de wijkorganisaties hebben de proef lang tegen weten te houden, omdat ze op het standpunt stonden dat de proef op grote bezwaren bij hun achterban zou stuiten. Als gevolg hiervan is de route ingekort en is er op verzoek van de wijkorganisaties een onderzoek gedaan of er onder de gebruikers van het Noorderplantsoen draagvlak was om een proef te doen. Hieruit bleek dat slechts 21% de proef of de route geen goed idee

vond, 51% vond het een goed idee en de overige 28% stond neutraal tegenover de proef. Met andere woorden: 79% had geen bezwaar tegen een proef met een loslooproute. Eind september 2013 is het twee jaar (!) geleden dat VHG het uitgewerkte voorstel voor deze loslooproute aan de gemeente heeft overhandigd. Al die tijd zijn hondenbezitters, die zijn aangewezen op het Noorderplantsoen, verstoken geweest van de mogelijkheid een stukje niet aangeliend met hun hond te wandelen.

Citaten:

“Laten ze eens opschieten met die route in het Noorderplantsoen.”

“Er moet echt in het Noorderplantsoen een loslooproute komen.”

Conclusie

VHG gaat er vanuit dat de proef met de loslooproute er per 1 oktober 2013 nu werkelijk komt.

C. Proef loslooproute Gravenburg

Onze leden uit Gravenburg zijn in het algemeen heel tevreden met hun loslooproute, hoewel sommige mensen aangeven dat een paar keer per dag hetzelfde rondje op den duur weinig uitdaging meer biedt voor hond en baas.

Citaten:

“Hoera voor de loslooproute in Gravenburg, ik wens dat iedereen in Groningen toe!”

*“We hebben in **Gravenburg** geen losloopgebied, maar een hele route en daar is alle ruimte om ballen te gooien, gehoorzaamheid te oefenen, etc.”*

“Wij hebben weinig last van de aanlijnplicht door de loslooproute in Gravenburg.”

“Mijn vaste route is nu een loslooproute en veel meer mogelijkheden zijn er in Gravenburg niet. Het wordt steeds saaier, zowel voor mij als hond. Neem maar af en toe de auto om ook maar eens bij een ander losloopveld te kunnen wandelen.”

Conclusie

VHG gaat er vanuit dat de loslooproute in Gravenburg per 1 oktober 2013 definitief wordt.

d. Problemen met losloopgebieden/loslooproutes

Verschillende losloopgebieden/loslooproutes worden in de zomer gedurende langere tijd onbruikbaar voor honden, doordat er festiviteiten georganiseerd worden of doordat er dagen achtereen gepicknickt wordt. Wanneer hondenbezitters daardoor moeten uitwijken naar andere stukken van het park of plantsoen, riskeren zij een boete van €97,=

Conclusie

VHG zou graag zien dat een oplossing gevonden wordt voor het langdurig onbruikbaar zijn van losloopgebieden/routes, bijvoorbeeld door in die periodes andere delen van het park vrij te geven voor honden.

10. Opruimplicht

Uit de enquête blijkt dat slechts 14% van de respondenten het niet eens is met de opruimplicht; 67% ruimt de poep op, op plekken waar mensen er last van kunnen hebben en 18% ruimt in principe overall op.

De voornaamste bezwaren die mensen met betrekking tot de opruimplicht aangeven zijn:

- te weinig mogelijkheden om de poep weg te gooien (als er meer afvalbakken komen, zijn mensen eerder bereid poep op te ruimen)
- veel losloopgebieden worden slecht onderhouden (niet gemaaid) waardoor opruimen moeilijk/onmogelijk wordt
- de aanslijpbeurt werkt in het geval van hondenpoep contraproductief; honden doen in het algemeen hun behoefte in afzondering (bosjes, struiken, hoog gras; honden die dat niet doen kunnen dat leren); aangelijnde honden kunnen de afzondering niet opzoeken en poepen dus langs het wandel- of fietspad.
- het beleid ten aanzien van loslopen maakt veel hondenbezitters zo boos en verdrietig dat ze uit protest de hondenpoep niet (meer) opruimen;
- respondenten vinden dat de gemeente de hondenbelasting moet afschaffen en/of moet gebruiken om afvalbakken te plaatsen en/of de hondenpoep op te ruimen (dat doet de gemeente ook bij ander afval).

Citaten:

“Waar anderen er last van hebben, zeker wel, maar in bosjes of andere onbereikbare plaatsen is het echt onzin, daar ruimen de vogels het wel op”.

“Ik vind het onzin dat hij niet in de bosjes mag poepen, verder vind ik het wel een goede zaak (zou ook moeten gelden voor alle andere rotzooi die mensen achterlaten.)”

“Dit geldt natuurlijk voor alle 'rommel' die wordt achtergelaten. Moet echter de eerste student nog tegen komen die een boete heeft gekregen voor het achterlaten van etensresten na een buiten bbq.”

“Poep niet opruimen op het trottoir zou héél hoog bekeurd moeten worden.”

“Heb mijn hond geleerd in de goot te poepen omdat dit voorheen wel mocht. Doet ze keurig maar nu kan ik een boete verwachten...”

“Ik vind het volkomen normaal om de poep van je hond op te ruimen, maar sinds de invoering van de strikte aanslijpbeurt en de veel te kleine losloopveldjes, doe ik het niet meer. Uit protest.”

“De negatieve middelen en negatieve houding die de gemeente jegens de hondenbezitters inbrengt, het strikte optreden van de stadstoezicht en de hondenbelasting ondermijnen mijn bereidheid om hondenpoep op te ruimen.”

“Mijn daad van verzet: ik ruim alleen op als er iemand kijkt en anders laat ik het liggen, ik ga niet een lange wandeling maken met een halve kilo hondenpoep op zak, dank je feestelijk gemeente Groningen.”

“Er is opruimdiscriminatie bij deze gemeente. Elke morgen om 5.30 na een warme dag wordt de troep die wederrechtelijk is achtergelaten door de bezoekers van het Noorderplantsoen door de milieudienst opgeruimd. Dezelfde Dienst die ons bekeurt.”

“Ik doe het sowieso wel, maar het zou fijn zijn als de gemeente meer zou luisteren naar hondenbezitters en de hond op meer plaatsen los mag lopen. Dat zou getuigen van wederzijds respect.”

“Nederland zou een voorbeeld kunnen nemen aan het schone Denemarken: overal afvalbakken en zakjes erbij. Maar daar ruimen de mensen het ook meestal netjes op! Communiceert de overheid daar misschien beter met de burgers?”

“Zie gemeente Ten Boer: beloningsmaatregel. Minder hondenpoep op straat= minder belasting betalen.”

Van de mensen die poep opruimen vindt 69% dat er op de meeste plekken *onvoldoende afvalbakken* staan, slechts een zeer klein deel (5%) vindt dat er op de meeste plekken voldoende afvalbakken staan.

Over afvalbakken merken respondenten oa op:

- ook bij losloopgebieden staan vaak geen afvalbakken
- het verplaatsen van afvalbakken is geen oplossing; mensen missen de afvalbakken die op bepaalde plaatsen zijn weggehaald
- de afvalbakken zijn open, waardoor vogels de zakjes met poep eruit halen en het plastic overal terecht komt; veel mensen vragen om gesloten afvalbakken
- wanneer er geen afvalbak in de buurt is, gooien mensen de poep (in plastic zakjes!) in de struiken, achter bomen of in het riool; bovendien halen vogels de poep in plastic zakjes uit de afvalbakken, waardoor er nu op veel plaatsen plastic ligt (7% van de respondenten doet dat)
- de gemeente reageert niet op verzoeken om afvalbakken of zegt plaatsing van een afvalbak toe, maar komt deze toezegging niet na

“Kijk eens naar Leeuwarden zou ik zeggen, daar hebben ze het keurig voor elkaar dus waarom hier niet?”

“Er zijn er zeker te weinig en de laatste tijd zijn er zelfs afvalbakken weggehaald!!”

“In mijn hele buurt weet ik er maar 1 te vinden terwijl dat er vorig jaar nog 3 waren”

“Ik vind het normaal om poep op te ruimen, maar moet dan erg ver lopen voor ik bij een prullenbak ben en ik ben vaak slecht ter been.”

“Ik loop vaak een route van een uur waarin ik geen enkele prullenbak tegenkom. Ik ga natuurlijk niet uren met zakken stinkende hondenpoep lopen”

“In het losloopgebied staat geen enkele afvalbak.”

“Er staan geen openbare afvalbakken. Ook niet bij het losloopgebied.”

“Ik vind dat er een regel moet komen dat er op elk losloopgebied om een nader te bepalen afstand afvalbakken moeten staan, bijvoorbeeld op elke km 2 bakken.”

“Wij betalen voor onze 3 honden enorm veel belasting maar een openbare prullenbak kan er niet van af: bespottelijk.”

“Ik gooi het ook wel in het riool. Geen idee of dit verantwoord is maar de hele weg met een zakje lopen werkt ook niet.”

“De opruimplicht geeft hier een enorme plastic troep. Daar waar de vogels het eerst makkelijk op konden eten zitten ze nu met plastic. Geen grap. Graag vuilnisbakken met een deksel dus.”

“Overigens zie ik geregeld plastic zakjes met poep in de struiken. Dan schiet het beleid toch zijn doel voorbij niet waar...”

“Er moeten meer afgesloten bakken komen vind ik. De vogels pikken de zakjes met poep uit de bakken.”

“In losloop gebieden wordt het gras niet of minder vaak gemaaid. Poep opruimen uit langs gras is heel lastig en erg vies, dit doe ik niet.”

“Meer bakken, een luisterende gemeente en een goed hondenbeleid zou helpen om het gemotiveerder te doen.”

Conclusie:

De meeste hondenbezitters ruimen de hondenpoep op, maar alleen op plekken waar mensen er last van kunnen hebben. Overal poep opruimen vinden de meeste hondenbezitters (67%) onnodig en onmogelijk. Hondenpoep wordt wèl opgeruimd op: verharding, speelvelden, grasvelden (tenminste wanneer ze gemaaid worden). Hondenpoep in bosjes, struiken, hoog gras, slootkanten, ruimen de meeste hondenbezitters niet op

(andere mensen hebben er geen last van, het is niet mogelijk het op te ruimen, het verteert heel snel).

Ondervraagden zijn zeer slecht te spreken over het gebrek aan afvalbakken. Niemand vindt het prettig langere tijd met één of meer zakjes hondenpoep en één of meer aangeliende honden te moeten lopen.

VHG is van mening dat er, in overleg met de hondenbezitters, meer (bij voorkeur afgesloten) afvalbakken geplaatst moeten worden.

11. Handhaving van het hondenbeleid

In dit hoofdstuk beschrijven we vooral de ervaringen van de hondenbezitters met de handhaving. Onze kritiek op de legitimiteit van de handhaving komt in ons commentaar op het eindrapport van de ombudsman aan de orde.

Zoals eerder vermeld houdt 64% van de hondenbezitters de hond nu (vaker) aan de lijn uit angst voor een boete. De belangrijkste reden die mensen hiervoor aangeven is dat ze zich een boete financieel niet kunnen veroorloven. 36% geeft aan bang of heel bang te zijn voor een bekeuring. Veel hondenbezitters raken in een spagaat: ze willen hun hond graag laten loslopen, maar ze durven het niet vanwege de hoge boete. En als ze hun hond dan toch een keer laten loslopen, voelen ze zich gestrest doordat ze steeds op hun hoede moeten zijn voor boa's.

Dit heeft grote consequenties voor het plezier dat hondenbezitters beleven aan het wandelen met hun hond.

Citaten:

“Ik raak gestrest, doordat je nogal op je hoede moet zijn om geen Boa tegen te komen wanneer je je hond gunt om ook even vrij te mogen snuffelen onder de struikjes.”

“Ik merk dat ik hier bijna dagelijks mee bezig ben. Ik wil mijn hond zo graag lekker even loslaten tijdens de dagelijkse rondjes en als ik in een dappere bui ben, doe ik dat ook op rustige tijdstippen (waarbij ik heus altijd eerst na ga of dat wel verantwoord is en of anderen daar geen last van zullen hebben), maar dan ben ik schichtig en kijk ik goed rond of er geen Boa in de buurt is. Het is eigenlijk te gek voor woorden, maar zo is het echt...”

“Een bekeuring kan me financieel in de problemen brengen. En dan loop je voortdurend met angst.”

“Heb een bekeuring gehad, voor a o w er is het een hoog bedrag, en dan een goed luisterende hond aan de voet lopend bij de vijver, denk eens na als Boa.”

“Ik voel mij als een paria in mijn eigen woongebied gestrest, je bent op je hoede en dat is niet de bedoeling van een wandeling.”

“Vooral bang vanwege de aantekening op mijn strafblad. Ik ben geen crimineel.”

“Ik voel me een crimineel die in de gaten gehouden wordt als ik met mijn hondje uit ga, word er ziek van.”

“De boetes zijn belachelijk hoog, maar mijn liefde voor een gelukkige hond wint het van het bang te zijn voor een bekeuring te krijgen.”

“Ik heb geen geld om een eventuele boete te betalen. Maar mijn hond is mijn hulphond en heeft loslopen echt nodig, dus maak ik elke dag maar weer de gok. Dit zorgt voor spanning.”

“Ik voel me echt crimineel als ik de poep eens laat liggen (omdat mijn hond bijv keurig ergens onder de bosjes heeft gepoept), maar kijk 3x over mijn schouder voor ik doorloop.”

“Mijn indruk is dat boa's te weinig de wijken ingaan en alleen maar even makkelijk gaan scoren in het plantsoen.”

“Mensen die een bekeuring kunnen betalen zie ik nog steeds hun hond onaangelijnd uitlaten. Zij lopen makkelijker het risico op een bekeuring. Het treft hen minder dan mensen die minder geld hebben te besteden.”

Van de respondenten geeft 36% aan wel eens staande gehouden te zijn door een Boa, de meeste mensen 1x of 2x, maar sommige meerdere keren (tot 10x).

De aanleiding hiervoor was in bijna alle gevallen het niet aangelijnd hebben van de hond; slechts enkele respondenten melden een waarschuwing (5x) of een strafbeschikking (6x) voor het niet opruimen van poep.

Van de mensen die een strafbeschikking kregen geeft 30% aan ter plekke géén uitdraai ontvangen te hebben.

Citaten:

“Krijg je waarschuwingen dan? Ik moest direct betalen bekeuring los lopende hond waar geen mensen waren, alleen een boa in de struiken.”

“Ik ben nooit gewaarschuwd, het was direct kassa.”

“Ook als je laat zien dat je hondje perfect onder appèl is laten ze je niet onbekeurd.”

“Die bekeuring heeft in zoverre geholpen dat ik nu beter om me heen kijk.”

“Hij was incognito en heeft zich ook verder niet voorgesteld.”

“Z'n handheld/palmtop was defect oid.”

Bijna alle boetes zijn uitgedeeld voor niet aanlijnen (103 respondenten). Slechts 6 respondenten melden dat ze een bekeuring hebben gekregen voor het niet opruimen van poep. Alle respondenten, die bekeurd zijn voor het niet aanlijnen van hun hond, ervaren de boete als heel onterecht. Ze wandelden met een goed luisterende hond, vaak op plaatsen waar geen andere mensen zijn. Ze zijn van mening dat hun hond geen overlast veroorzaakte.

Uit deze cijfers blijkt ook dat in de praktijk het oorspronkelijke doel van het hondenbeleid (het terugdringen van overlast door hondenpoep) naar de achtergrond is verdwenen. De focus is vrijwel volledig verschoven naar de aanlijnplicht voor honden.

Citaten:

“Mijn hond had niet eens gepoept maar geplast.”

“Het meest stuitende is inderdaad dat mijn hond geen van de keren overlast veroorzaakte. Ze zal NOOIT zonder mijn commando van een stoep aflopen, en liep elke keer dat ik een boete kreeg dan ook netjes bij me in de buurt. Dit in tegenstelling tot sommige honden aan lijn van vijf meter, die zo de weg op zwalken en een soort scheerlijn over het fietspad trekken.”

“Bij beide bekeuringen was het overduidelijk dat mijn hond a) geen overlast veroorzaakte en b) goed onder appel stond. In beide gevallen was er in de wijde omgeving ook niemand anders aanwezig.”

“Veroorzaakte geen overlast, want ik kreeg zelfs een compliment over hoe netjes hij naast mij liep.”

“Op een warme dag mijn hond, aangelijnd laten drinken op een plek waar het eigenlijk niet mocht. Het was vroeg en er was niemand.”

Over de wijze waarop de respondenten door de boa's werden aangesproken is 66% van de respondenten negatief (ze vonden de wijze waarop ze aangesproken werden: “bot, autoritair, niet correct), terwijl slechts 11% positief is: de wijze waarop de boa's hun

aanspraken werd gezien als “vriendelijk, behulpzaam, correct”. Verschillende mensen beschrijven dat boa’s zich verdekt opstellen om mensen te kunnen betrappen.

Citaten:

“Arrogant. Hij stond verstopt achter een bosje en kwam eruit stappen toen we aankwamen lopen. Erg kinderachtig.”

“Omdat ik per ongeluk mijn id-bewijs ook nog niet op zak had werd er gedreigd de politie te bellen. En de Boa verdacht mij ook gelijk van opgeven van valse informatie.”

“Het begon met “Zo, mevrouwje....”

“Hij was zeer triomfantelijk dat hij mij betrap had.”

“Erg neerbuiwend en duidelijk uit op het schrijven van een bon.”

“Niet echt aardig. Net of het een misdaad is dat je een hond hebt.”

“Tegen ons neutraal, tegen onze dochter, toen 17, autoritair.”

“Ik kende de man en hij was heel vriendelijk.”

“Het waren twee vrouwen waarvan er een aardig was, en ik voelde dat zij het er ook niet mee eens was dat ik werd bekeurd.”

“Zeer agressief, zonder enige noodzaak!!”

“Op één uitzondering na zeer onbeschoft en onvriendelijk. Zo ga je niet met mensen om.”

“Ben gevraagd door boa om namen van mensen door te geven die de hond los laten lopen. Niet op gereageerd uiteraard.”

Tenslotte werd een lastige vraag gesteld, nl of de respondenten de indruk hadden dat boa’s bij het geven van een bekeuring alle soorten honden en soorten hondenbezitters gelijk behandelden of dat ze minder vaak bekeuringen gaven aan mensen met gevaarlijk uitziende honden en juist vaker aan vriendelijk uitziende bazen. Het merendeel van de respondenten (ongeveer 70%) geeft aan hier niets over te kunnen zeggen. Van de respondenten die er wel wat over kunnen zeggen, zegt ca 30% dat er geen verschil is, maar 61% zegt dat boa’s minder vaak bekeuringen geven aan de bazen van gevaarlijk uitziende honden en 66% zegt dat boa’s vaker een bekeuring geven aan vriendelijk uitziende bazen. De respondenten die deze mening zijn toegedaan onderbouwen dit vaak met eigen ervaringen.

Citaten:

“Dat heb ik verschillende keren gezien. In het Noorderplantsoen zit bij de vijver vaak een groepje mannen met een soort pitbullachtige honden, die los lopen. De Boa's rijden er gewoon langs en doen niets.”

“Onze hond is kruising Amstaff / Cane Corso. Ziet er gevaarlijk uit, maar is ontzettend lief. Ik ben nog nooit aangehouden, zelf meegemaakt.”

“Vlak bij mijn huis loopt altijd een vent met een loslopende soort huppeldepup stafford etc. en die heeft nog nooit een bekeuring gehad, gaat ie prat op. Ik als 60 jarige vrouw met half doof/blind klein hondje wel.”

“Ik heb 2 bulterriërs en heb meegemaakt dat de boa's mij lieten lopen maar dat ze een ouder echtpaar met hun loslopende teckel wel een bekeuring aansmeerde, dit terwijl mijn honden ook los liepen.”

“Ik heb het gezien dat een vent met gespierde armen en een pitbull waar je u tegen zegt, op de stoep poepte en de heren Boa's aan de overkant van de straat toekeken. Ze zeiden tegen de baas 'wat denkt u daar aan te doen?' waarop de baas zei 'niets natuurlijk' en daar lieten de Boa's het bij een even later werd een oud vrouwtje op de bon geslingerd omdat haar teefje een plas deed en de heren van mening waren dat het een grote boodschap was.”

“Een man met piercing en/of tatoeages kan met zijn pitbull er zeker van zijn dat hij nooit aangehouden zal worden, zelfs niet als er meldingen worden gedaan van overlast of agressief gedrag.”

“Ze geven de gevaarlijk uitziende bazen al helemaal geen bekeuring, zelfs geen aandacht. Ik kan mijn antwoord uit persoonlijke ervaring bevestigen.”

“Zeker als je een grote ruig uitziend skinhead, bent, of die indruk geeft, je wordt volkomen met rust gelaten. Bewijs gezien, meerdere keren.”

In de enquête werd ook gevraagd op welke plaats mensen zijn bekeurd. 157 respondenten hebben deze vraag beantwoord. Uit dit overzicht blijkt dat 30 % van de bekeuringen (47x) zijn gegeven in het Noorderplantsoen of directe omgeving. Als tweede en derde volgen: Oosterpark (17x; vooral Gorechtkade) en Schildersbuurt (16x). Opvallend is dat er verschillende wijken zijn waar geen enkele bekeuring is uitgedeeld.

Conclusie

In totaal heeft 36% van de respondenten daadwerkelijk ervaring met de handhaving, òf omdat ze gewaarschuwd zijn òf omdat ze een bsb gekregen hebben. De ervaring van deze respondenten met de handhavende personen is wisselend; een te groot deel (66%) heeft echter een negatieve ervaring, zij voelen zich niet correct behandeld. Ook maken veel respondenten melding van boa's die zich verdekt opstellen om mensen te betrappen op een overtreding.

Het feit dat hondenbezitters in overtreding zijn als ze hun hond buiten het losloopgebied laten loslopen, veroorzaakt veel stress bij hondenbezitters. Vooral de hondenbezitters die niet de financiële middelen hebben om een boete te betalen, lijden hieronder.

Slechts 5% van de boetes wordt uitgedeeld voor overtreding van de opruimplicht. Daarmee lijkt het oorspronkelijke doel van het hondenbeleid (het terugdringen van overlast door hondenpoep) naar de achtergrond verdwenen. De focus is vrijwel volledig verschoven naar de aanlijnplicht voor honden.

Een punt dat VHG met de nodige schroom onder de aandacht brengt betreft de indruk van een aantal respondenten dat boa's bazen met gevaarlijk uitziende honden, die in overtreding zijn, minder vaak bekeuren, terwijl vriendelijk uitziende bazen eerder bekeurd worden dan minder vriendelijk uitziende bazen (de antwoorden zijn vaak gebaseerd op waarneming en eigen ervaring van respondenten).

VHG is van mening dat nader onderzoek naar gedaan moet worden, zowel naar de bejegening door boa's als naar de (mogelijk) selectieve wijze van bekeuren. Mochten de aanwijzingen over de selectieve wijze van bekeuren inderdaad op waarheid berusten, dan is dit een ernstige zaak, die de handhaving van het hondenbeleid ongeloofwaardig maakt.

12. Contact met de gemeente: vragen en klachten

a. Contact naar aanleiding van vragen, opmerkingen en suggesties

45% van de respondenten geeft aan één of meerdere malen (tot 10x aan toe), een brief of mail naar de gemeente te hebben gestuurd met vragen, opmerkingen of suggesties over het hondenbeleid.

Slechts 45% van de respondenten die een brief gestuurd heeft, geeft aan dat ze een reactie van de gemeente hebben ontvangen (waarbij in de toelichting door verschillende mensen opgemerkt wordt dat het alleen om een ontvangstbevestiging ging). Slechts 7% van de respondenten is tevreden met het antwoord dat ze ontvangen hebben, 80% is niet tevreden.

Citaten:

“Ik heb mijn situatie een keer kenbaar gemaakt aan mevrouw Jannie Visscher maar daar heb ik nooit iets van vernomen.”

“Ik heb 1keer gemaïld met een vraag over het hondenbeleid. Ik kreeg het volgende antwoord: Bedankt voor uw suggestie. De vraag was dus helemaal niet gelezen.”

“Voor het instellen van het beleid ben ik op de uitnodiging in gegaan om suggesties ed. aan te dragen. Er is door een voorlichtster vriendelijk naar geluisterd. Helemaal niets mee gedaan.”

“Ik heb alleen een keer een standaard antwoord gekregen.”

“Ik heb nooit antwoord gehad op de vragen die ik stelde en de suggesties die ik deed voor een beter hondenbeleid.”

“De enige reactie was dat ze het hadden ontvangen...maar dat is geen antwoord.”

“Het was fijn dat ik antwoord kreeg, maar ik had het gevoel dat er totaal niet naar me geluisterd was en dat ze mijn brief zelfs niet eens gelezen hadden. Ging over afvalbakken in mijn wijk (géén!)”

“Slechts standaardantwoorden dat zorgvuldig is gekeken naar de belangen van iedereen en dat het nu eenmaal zo is besloten.”

“Naar hoorzitting geweest, oeverloos gepraat en niks opgeschoten. Bezwaarschrift bleek deels overbodig omdat je geen bezwaar bleek te mogen maken tegen het beleid, maar alleen tegen de gebieden die waren aangewezen.”

“Op de brieven/mails over losloopgebieden heb ik nooit antwoord gehad, niet op klachten en ook niet op tips.”

b. Contact naar aanleiding van klachten

130 respondenten (27%) geven aan weleens een klacht ingediend te hebben in verband met het hondenbeleid.

Van de 130 respondenten die een klacht hebben ingediend, vindt slechts 6% dat de klacht naar tevredenheid is afgehandeld, 76% vindt dat de klacht niet naar tevredenheid is afgehandeld.

Citaten:

“Heb het idee dat klagen bij de gemeente totaal geen zin heeft, en hoop nu door deze enquête de gemeente wakker te schudden.”

“Klacht destijds ingediend over een agressieve loslopende hond die 2x zonder reden mijn hond aanviel. Ik heb deze hond met geweld moeten verwijderen. En de eigenaar 2x gewaarschuwd om zijn hond onder controle te houden. Bij de politie een klacht ingediend. Pas reactie na ong. 6 weken. Waarschijnlijk heeft de politie de man een waarschuwing gegeven?”

“Heeft natuurlijk geen nut. Als ze al niet luisteren naar suggesties of redeneringen waarom iets wel of niet verstandig is, gaan ze natuurlijk niet ineens heel bedachtzaam reageren op klachten.”

“De reactie was laat en teleurstellend: geen geld voor meer prullenbakken.”

“Klagen heeft geen nut in deze gemeente, men doet toch wat men wilt.. Des te meer redenen om te verhuizen.”

“Een keurig antwoord in de trant van "Er is aandacht voor Uw problematiek en er wordt aan gewerkt" helpt niet.”

“Ik voel me vertegenwoordigd door Hondvriendelijk Groningen en ga daarom niet persoonlijk aan de bel trekken.”

Conclusie

Uit bovenstaande cijfers en opmerkingen blijkt dat het overgrote deel van de hondenbezitters zich niet door de gemeente gehoord voelt. Zij hebben veel en vaak uitgebreide brieven geschreven met suggesties en tips voor een beter hondenbeleid. Als de gemeente daar dan niet of slechts met standaard antwoorden op reageert geven veel mensen de moed op. Een aantal van 80% respectievelijk 76% dat zegt niet tevreden te zijn met de afhandeling van de brief / klacht, zou een alarmsignaal voor de gemeente moeten zijn.

Hoewel VHG de indruk heeft dat met verandering van de persoon van de coördinator hondenbeleid hier verandering ten goede in is gekomen, is VHG van mening dat dit een punt is waar de gemeente extra aandacht aan moet besteden.

13. Invloed van het hondenbeleid op het gedrag en het welbevinden van honden en bazen

Sinds de invoering van de strikte handhaving van de aanlijnplicht constateren veel hondenbezitters gedragsveranderingen bij hun hond. Zo valt 28% van de honden vaker uit naar andere honden (met uitvallen wordt bedoeld "snauwen" of blaffen bij het passeren van een andere hond) en maken sommige honden (25%) minder goed contact met andere honden, wanneer de honden aan de lijn lopen. Maar ook wanneer de honden loslopen, constateren hondenbazen negatieve gedragsveranderingen (7% valt vaker uit en 14% maakt minder goed contact). Respondenten merken ook op dat het opvoeden en socialiseren van jonge honden door de aanlijnplicht minder goed mogelijk is.

Citaten:

"Mijn hond valt vaker uit naar andere honden als hij vast zit. Als hij los loopt kijkt hij niet naar andere honden, dan is hij bezig met andere dingen. snuffelen enzo

"Aangelijnd zijn geeft de hond het gevoel in het nauw gedreven te zijn. Als hij losloopt is er niks aan de hand. Niet met andere honden, niet met mensen (het feller reageren is overigens alleen naar honden het geval. Niet naar mensen!)

"Toen mijn hond nog los kon lopen, viel hij nauwelijks uit naar andere honden. Nu komt dat heel vaak voor, ook als hij losloopt, maar wel minder."

"Mijn hond is geremd in zijn bewegingsvrijheid en dit is voor honden zeer belangrijk om contact te maken met andere honden. Door deze beperking gedraagt hij zich vaak preventief dominanter, niet door bijten o.i.d. maar door lichaamstaal "staart hoog dragen, staren en met stijve poten lopen" in de hoop dat de andere hond hem dan met rust laat."

"Mijn hond is banger aan de lijn omdat ze dan niet met een grote boog om een andere hond heen kan lopen als ze dat wil. Hond aan de lijn gedraagt zich altijd anders als wanneer ze los zijn. Andere honden vallen vaker uit naar mijn hond."

"De lichaamstaal van aangeliijnde honden is heel anders dan bij loslopende honden. Daarom valt ie als hij is aangeliijnd is, veel sneller en feller uit. Als hij losloopt valt hij nooit uit, dan loopt hij gewoon een ander kant op als hij bang is."

"Het is ook tegennatuurlijk wanneer honden ongeacht leeftijd of "rang" elkaar zo naast de baas rechtstreeks naderen. Loslopende honden wisselen al ruim van te voren allerlei informatie uit over of ze vinden dat ze elkaar mogen benaderen. Nu gedragen ze zich aan de lijn niet altijd "zoals het hoort" in de hondentaal, en daarop kan een hond boos reageren."

"Het is veel moeilijker geworden om een hond te trainen in belangrijke buitenshuiselijke vaardigheden. Veel vaardigheden kunnen alleen geoefend worden met een niet aangeliijnde hond: op commando volgen, komen, op afstand gaan zitten/liggen, oefeningen doen

waarbij de normale "buitendingen" voor afleiding moeten zorgen, etc. Juist bij het onder appel brengen van een hond moet de hond niet aangeliind zijn, kunnen ontsnappen. Dat hoort bij het leerproces. Als je dat alleen kan oefenen op een route of in een gebied waar je normaal gesproken de hond uitlaat, dan werkt dat dus niet. Daar is geen verkeer, zijn geen (gillende) spelende of fietsende kinderen, geen poezen."

"Ik heb de afgelopen twee jaar een pup opgevoed: Die kan je niet socialiseren zonder hem los te laten. Dat heeft me één bekeuring opgeleverd, maar dat heb ik er wel voor over om een sociale hond te krijgen."

Door de grotere concentratie honden op de losloopvelden (67% merkt dat op) constateert 23% van de respondenten dat hun hond hier vaker een conflict heeft met andere honden dan buiten de losloopvelden. Ongeveer 15% van de respondenten merkt op dat hun hond angstiger gedrag vertoont op de losloopvelden dan er buiten.

Citaten:

"Er komen meer honden op dezelfde plek door de restricties van de gemeente, dus ook meer honden die niet goed onder appel staan. Hierdoor zijn conflicten tussen honden onderling bijna niet te vermijden."

"Als ik in een ander gebied loop waar ik mijn honden los heb (waar ze eigenlijk niet los mogen) zijn er zelden problemen, omdat daar veel meer ruimte is en de honden indien ze dat willen elkaar kunnen vermijden."

"De honden kunnen geen kant uit als er onenigheid is tussen een aantal honden."

"De honden staan te dicht op elkaar en te weinig ruimte om te rennen. Ze worden dan door de bazen teruggeroepen omdat ze zich buiten het losloopgebied bevinden. Geeft veel onrust en stress bij bazen en hond."

"Mensen met een dominante hond die graag los wil, gaan ook naar een losloopgebied i.p.v. andere rustige plekken."

"Hij verveelt zich vooral omdat ze niet echt kunnen wandelen of spelen, gaat blaffen of snauwen, ik moet dat corrigeren waardoor hij zich onzekerder/angstiger op stelt."

"Te veel honden bij elkaar maken mijn hond angstig."

"Vooral is het soms eng als er vervaarlijke honden bij komen. Er is al eens een oudere hond zomaar onverwachts vreselijk toegetakeld door een pitbull."

63% van de respondenten geeft aan dat ze door de aanlijnplicht vaker dezelfde route lopen dan voorheen. Dit is niet alleen eentonig voor zowel hond als baas, maar het heeft ook negatieve gevolgen voor de baas-hond relatie: 38% van de respondenten merkt op dat hun hond beter oplet wanneer ze een onbekende route lopen en 29% van de respondenten vindt dat hun hond beter luistert langs een onbekende route.

Citaten:

"Tot vervelens toe hetzelfde rondje, mijn hond kent het nu wel en zwerft de hele tijd rond. Als ik ergens anders wil "loslopen", moet ik met de auto."

"Met name een route met veel overzicht. ter voorkomen van bekeuringen. Probeer de kans op boetes zo klein mogelijk te houden. Voor een hond is het vervelend om steeds hetzelfde rondje te moeten lopen. Veel te weinig uitdaging voor honden."

"Ik ontwijk routes waar ik BOA's verwacht. Weinig keuze als je geen boetes wilt. En die route is zeer kort en klein."

"Als mijn hond altijd dezelfde route loopt, is ie veel minder gefocust op mij. Hij kent de weg dan wel, dus hoeft ie minder alert te zijn. Verandering van route is dus goed om hem te (blijven) leren om op mij te letten en dus zeer nuttig!"

“Het bieden van variatie in de uitlaatroute zorgt voor meer geestelijke ontspanning en is beter voor de band tussen hond en baas.”

Tenslotte constateren sommige hondenbezitters lichamelijke en psychische veranderingen bij hun hond: zo zijn sommige honden dikker geworden (17%), sommige zijn prikkelbaarder geworden (15%) en sommige juist slomer en rustiger (9%) geworden. 61% constateert geen lichamelijke veranderingen en 51% constateert geen psychische veranderingen. Respondenten merken op dat ze veel meer moeite moeten doen om hun hond niet te kort te laten komen.

Citaten:

“Vóór de aanlijnplicht liep hij los en kon overal rennen. Nu moet hij aan de lijn en je ziet dat hij minder vrolijk is.”

“Sinds ik in Groningen woon maak ik kortere wandelingen, dus ja mijn hond is dikker geworden. Maar dat is wel mijn eigen verantwoording.”

“Ik heb de mogelijkheid om op dit moment met grote regelmaat de stad te ontvluchten, als ik dat niet zou hebben tja dan zou mijn hond klachten hebben.”

“Meer moeite moet ik doen voor dezelfde gezondheid en welzijn van mijn hond.”

“Geen veranderingen door illegaal los lopen.”

“Ik zorg sowieso goed voor mijn hond, hoe dan ook. Ik laat haar meestal los lopen met risico van boete.”

“Als ik me aan de aanlijnplicht zou houden, zou ik een hond hebben gehad die zich prikkelbaarder opstelt in het contact met andere honden. Om gedragsproblemen te voorkomen laat ik hem zoveel mogelijk loslopen.”

“Als ik niet mijn eigen maatregelen zou nemen dan zouden mijn honden nu te weinig beweging krijgen en dus dikker worden. En ook meer gedrag stoornissen vertonen dan nu het geval is. Daarom zoek ik ook naburige buitengebieden op wat voor mij meer tijd kost om hier te komen. Ik zorg dat mijn hond niet de dupe wordt!!”

“Op het uitlaatveld sjokt ze maar een beetje ook als ze losloopt, maar ga ik met haar naar het bos, kan ze opeens nog hollen tot mijn verbazing.”

“Er is geen verandering opgetreden, omdat ik zelf veel meer tijd, moeite en energie (en brandstof, dus geld) in het uitlaten steek. Dat betekent ook dat ik er niet meer vanzelfsprekend vanuit ga dat ik op oudere leeftijd ook nog een hond zal hebben. Ook al weet ik dat dat gezonder zou zijn. Maar ik weet niet of ik dan nog wel de energie en het geld heb om mijn hond genoeg beweging te geven”

Conclusie

Uit bovenstaande cijfers en citaten blijkt dat de strikte handhaving van de aanlijnplicht ook consequenties heeft voor het welbevinden van hond (en baas). Vooral het aangelijnd zijn, maar ook de grotere concentratie honden op de losloopvelden, verhinderen dat honden hun natuurlijke gedrag kunnen vertonen. Hierdoor kunnen lichte tot zeer ernstige problemen tussen honden ontstaan (tot het doodbijten van een hond). VHG is van mening dat de invloed van het aanlijnen op het welbevinden van honden en bazen een onderschat negatief gevolg van het hondenbeleid is.

VHG is met name bezorgd dat het niet goed kunnen opvoeden van jonge honden verstreckende gevolgen kan hebben voor het gedrag van de komende generatie honden.

VHG is van mening dat hier nader onderzoek naar gedaan moet worden.

14. Negatieve neveneffecten van het hondenbeleid

Een onbedoeld negatief effect van het hondenbeleid is dat veel hondenbezitters zich gestigmatiseerd voelen. Zij krijgen negatieve reacties te verduren van niet-hondenbezitters, terwijl dat voorheen niet het geval was. Veel hondenbezitters ervaren een verminderde tolerantie van niet-hondenbezitters ten aanzien van hun honden en van henzelf. Zij zijn van mening dat dit hondenbeleid bijdraagt aan de polarisering tussen hondenbezitters en niet-hondenbezitters.

Ook de houding van de handhavers, de hoogte van de boetes en het feit een strafblad te kunnen krijgen draagt bij aan het gevoel in een hoek gedrukt te worden. Veel hondenbezitters voelen zich gediscrimineerd en als crimineel bestempeld.

Citaten:

“Als hondenbezitter word je in de stad Groningen als verdacht individu gezien en dat is iets zeer negatiefs en werkt demotiverend bij een eventuele keuze voor een nieuwe hond.”

“Overal regeltjes, mensen die nu van mening zijn je overal over te moeten aanspreken (ook al hebben ze het bij het verkeerde eind)”

“Hondloze bewoners zijn feller geworden op loslopende honden, zelfs daar waar het mag; het is alsof dit beleid legitimeert dat je asociaal en een vervuiler bent als je twee (grote) honden hebt.

“Ik krijg meer dan voorheen commentaar naar me toe geslingerd.”

“Het hebben van een hond lijkt nu door dit beleid erger dan dealen in de wijk waar ik woon. Er word hier volop gedeald en daar doen ze niets tegen en mijn hond is 3 meter los van het losloopgebied en ik krijg een boete.”

“Voel me tegenwoordig een crimineel aangezien ik een hond heb.”

“Ook is de reactie van veel mensen op mijn hond negatief veranderd.”

“Het vervelende is dat de mens zonder hond zich nu ook als boa gaat gedragen.”

“Daarnaast zou de gemeente eens moeten nadenken over het polariserende effect dat het strenge hondenbeleid heeft. De leefbaarheid in de stad is er met dit beleid allesbehalve beter op geworden.”

Conclusie:

VHG is van mening dat deze onbedoelde effecten zoveel en zo snel mogelijk tegengegaan moeten worden. De gemeente kan hier een rol in spelen door niet eenzijdig de nadruk te leggen op de overlast die honden kunnen veroorzaken, maar ook aandacht te besteden aan de positieve kanten van hondenbezit en het welbevinden van de hond. Het door VHG geïntroduceerde concept van Shared Space kan hier een bijdrage aan leveren.

15. Hondenbezitters en honden met fysieke problemen

Hondenbezitters met fysieke problemen en ouderen worden door dit beleid extra voor problemen gesteld. De afstand tot de losloopgebieden is voor hen vaak te groot. Poep opruimen is ook niet in alle gevallen mogelijk. Deze mensen zullen door hun situatie dus vaker in overtreding zijn. Maar een minstens zo ernstig gevolg is dat ouderen en mensen met fysieke problemen hun sociale contacten kwijt raken. Bovendien vragen veel mensen zich af of ze hun hond überhaupt nog wel kunnen houden.

Citaten:

“Mijn hond is mijn hulphond. Ze is niet officieel, maar ik heb haar wel nodig en kan niet zonder haar. Omdat ze niet officieel is valt ze onder de regels van 'normale' honden en

mag ze dus niet los.”

“Ben nu 65 en de hondjes zijn 3 en 5 jaar. Hangt er van af of het voor mij nog mogelijk is of ik haar kan uitlaten. Dat is deels afhankelijk van of ik de uitlaatplaatsen en losloopgebieden kan bereiken met mijn handicap. “

“Ik heb als hartpatiënt een hond, zodat ik meer beweeg, maar dit wordt nu ernstig verstoord door hondenbeleid.”

“Ik ben gehandicapt en het word me te moeilijk om alles op te ruimen. Tot nu toe ruimde ik de poep op als het op een plek lag waar mensen er last van konden hebben zoals op een stoep. In het gras en bloemperken liet ik het liggen. Zoals het hondenbeleid nu is weet ik niet of het mogelijk is om mijn honden te houden en is het misschien mogelijk dat ik ze naar een asiel moet doen. Dit alles veroorzaakt door de nieuwe hondenbeleid. Bedankt heren die dit hondenbeleid hebben bedacht, Ik vereenzaam en mijn honden gedwongen in het asiel.”

“Tot de zeer kwalijke gevolgen van de strikte handhaving van de aanlijnplicht behoort dat diverse oudere mensen die met hun (kleine) hondjes door de wijk liepen en hun hondjes lieten spelen op de veldjes terwijl ze een praatje maakten met andere hondenbezitters, die sociale ontmoetingen nu moeten missen! Veel jongere mensen met honden gaan nu altijd naar de loslooplekken of naar plekken buiten de stad, zodat ze die niet meer ontmoeten. Zelf kunnen ze niet meer naar die loslooplekken en zijn ze gedwongen met de hond aan de lijn te lopen door de buurt (of angstig rond te lopen als de hond los is), terwijl ze vroeger gezellig onbekommerd rond kuierden of stonden te kletsen terwijl hun hondjes lekker rondsnuffelden. Dat oudere mensen dit plezier met hun hondje nu is ontnomen, vind ik nog wel het meest schrijnende gevolg van dit beleid!!!”

“Daar ik zelf momenteel niet gezond ben kan ik dat eind (naar het losloopgebied) met de hond niet lopen. Daar wordt totaal geen rekening mee gehouden. Mensen die slecht ter been zijn of in een rolstoel zitten worden ook niet gehoord door deze gemeente.”

“Een hond is heel belangrijk voor m'n sociale contacten, zonder zou ik erg eenzaam zijn. “Hond aan de lijn, terwijl ik dat lichamelijk vaak niet aan kan, of continu op mijn hoede moeten zijn voor de boas. “

“De leefbaarheid in de stad zou moeten verbeteren door hondenbeleid, helaas gaat dit ten koste van mensen met beperkingen, (reuma, hernia, hart en vaatziekten en nog veel meer) jammer dat deze mensen hierdoor extra belast worden. Ik vraag mij dan af hoe zit het met onze leefbaarheid?”

“Denk ook aan de mensen die door hun gezondheid niet kunnen voldoen aan het beleid. Bv smetvrees, blindheid, rolstoelgangers enz. Heb nog nooit uitslag gekregen of ik wel of niet een vrijstelling krijg. Dat geeft spanning.”

Conclusie

De consequenties die het hondenbeleid heeft voor honden en hondenbezitters met fysieke problemen (vaak oudere honden en hondenbezitters) behoren ook tot de onderschatte negatieve effecten van het hondenbeleid. Bij de invoering van het beleid hebben wij gepleit voor de mogelijkheid van een ontheffing. Hier is niet aan tegemoet gekomen. Wel is geregeld dat boa's de discretionaire bevoegdheid hebben om af te zien van het opleggen van een strafbeschikking.

VHG zou graag cijfers zien òf en zo ja, in welke mate en in welke gevallen, gebruik gemaakt wordt van de discretionaire bevoegdheid.

Wanneer die cijfers er niet zijn, dan zou VHG graag zien dat ze van nu af aan verzameld worden.

Naar de mening van VHG is het in de eerste plaats van groot belang dat de discretionaire bevoegdheid in deze gevallen goed en ruimhartig wordt toegepast. Maar minstens zo belangrijk vindt VHG het de gemeente breed bekendheid geeft aan het feit dat hondenbezitters met fysieke problemen een beroep kunnen doen op de discretionaire bevoegdheid. Zonder dat zullen, met name ouderen, onnodig angstig zijn wanneer ze hun hond niet kunnen aanlijnen of ergens de poep niet kunnen opruimen.

16. Hondenbelasting

Hoewel er in de enquête niet naar is gevraagd stellen veel respondenten het onderwerp hondenbelasting aan de orde.

Citaten:

“Veel beperkingen, en veel hondenbelasting betalen vind ik niet redelijk.”

“De hondenbelasting wordt almaar hoger, terwijl het geld niet ten goede komt aan hondenbezitters (steeds minder uitlooptmogelijkheden, absurd streng handhavingsbeleid).”

“Neem een voorbeeld aan de gemeente Assen !! Geen hondenbelasting, veel ruimte om je hond vrij uit te laten en geen opruimplicht. Waar wel opruimplicht is staan netjes containers !! In Groningen heerst een anti hond beleid.”

“De hondenbelasting wordt elke keer duurder, de vrijheid van de hond alsmaar minder.”

“Ik vind (zeker omdat we hondenbelasting betalen) dat er veel meer en veel grotere losloopgebieden zouden moeten zijn. Ook zouden deze losloopgebieden beter onderhouden moeten worden.”

“Het hondenbeleid in de gemeente Groningen is in mijn ogen zeer asociaal, zeker gezien de hoogte van de hondenbelasting Voor het geld van de hondenbelasting kan er met gemak af en toe een karretje rondrijden van gemeente reiniging.”

“Als je de hondenbelasting niet zo idioot hoog maakt, zouden hondenbezitters zich misschien minder melkkoe voelen. Dat zou de bereidheid om mee te werken groter maken.”

“De gemeente geadviseerd opruimen van hondenpoep te verplichten en zwaar te beboeten, maar dan ook de hondenbelasting af te schaffen. Overal waar hondenpoep moet worden opgeruimd en de boetes hoog zijn en de hondenbelasting is afgeschaft werkt het. Maar met dit dubbele beleid blijven mensen zeggen ik betaal er toch voor en voelen ze zich genomen.”

“Ik vind het heel zuur dat de hondenbelasting die we met z'n allen betalen voornamelijk lijkt te zijn gaan zitten in massa's dure houten paaltjes en doorgeslagen handhaving. Had in plaats van al die materiaalkosten (paaltjes met plaatjes, eindeloze post met kleurenfolders), manuren (opstellen van nieuwe regelgeving, communiceren en aanpassen van beleid, handhaving, plaatsen van paaltjes en onderhoud ervan), wagenpark (talloze rode autootjes), etc., niet voor een positievere benadering gekozen kunnen worden? Laat één man met een poepstofzuiger (sommige steden hebben ze) rondlopen in de stad en papieren of bio-afbreekbare zakjes uitdelen. Laat daarnaast de gewone stadswacht extra controleren op OVERLAST van honden. Een poepende hond op een stomme plek kan toch de zelfde boete krijgen als voor het op straat gooien van je Happy-meal-verpakking? En een hond die zomaar oversteekt kan vast een boete krijgen voor het in gevaar brengen van de verkeersveiligheid.”

“De hondenbelasting die de gemeente nu int gebruiken om iedere hondeneigenaar in het jaar na aanschaf verplichten een cursus te volgen. De hond krijgt hiermee een goede socialisatie en de baas leert hiermee veel over zijn/haar hond en het gedrag van honden.”
“Nogmaals we betalen hondenbelasting en daar wil ik ook wel wat voor terug voor mijn hond.”

Standpunt VHG:

VHG is van mening dat de hondenbelasting zo snel mogelijk afgeschaft moet worden (eventueel gefaseerd). Een (tamelijk hoge) belasting (€111 voor één hond en €276 voor twee honden), die alleen van hondenbezitters geheven wordt, en waarvan de opbrengst aan de algemene middelen ten goede komt, is niet meer van deze tijd en is in strijd met het gelijkheidsbeginsel.

Dat honden kosten met zich meebrengen voor de gemeente, vindt VHG geen argument voor het heffen van belasting. Er zijn veel diersoorten (vooral katten, maar ook duiven en paarden), die de openbare ruimte vervuilen en dus kosten met zich mee brengen. Bovendien wordt de hondenpoep in principe door de eigenaren opgeruimd, terwijl dat niet gezegd kan worden van andere genoemde dieren. Verder zijn er veel maatschappelijke activiteiten (bv grote manifestaties als Noorderzon, de zomerse picknicks in de plantsoenen etc) die de openbare ruimte vervuilen, maar waarvan de rommel door de gemeente wordt opgeruimd, zonder dat iemand daar specifiek belasting voor betaalt.

Wanneer de gemeente van de hondenbezitter vraagt zelf de poep op te ruimen, maar niet zorgt voor het plaatsen van voldoende afvalbakken (omdat daar geen geld voor zou zijn), dan schiet dat veel hondenbezitters in het verkeerde keelgat, waardoor ze minder geneigd zijn de poep van hun hond op te ruimen. Het afschaffen van de hondenbelasting zou veel hondenbezitters stimuleren om de poep op te ruimen, zeker als er extra afvalbakken geplaatst worden.

Het heffen van een belasting van alleen hondenbezitters, zonder dat daar aantoonbaar iets mee gedaan wordt voor honden en hondenbezitters, vindt VHG uitermate onverstandig. Ze heeft haar leden geadviseerd bezwaar te maken tegen de hondenbelasting.

Groningen zou een voorbeeld moeten nemen aan de 123 (van 408) gemeentes die de hondenbelasting al hebben afgeschaft. Het bedrag dat in Groningen geheven wordt behoort bovendien tot de hoogste in Nederland. In andere gemeentes variëren de tarieven van €19 tot €120 voor de eerste hond.

17. Positieve effecten van honden

Hoewel het geen onderwerp was van de enquête willen we hier kort toch iets zeggen over de positieve effecten van honden. Hiermee wil VHG tegenwicht bieden aan de beperkte opvatting van honden als overlastveroorzakers.

Met ca. 10.000 honden in de Stad zijn tenminste 25.000 Stadlers dagelijks betrokken bij het houden van honden in gezinsverband.

Dat het hebben van een hond voor beweging zorgt is het eerste waar mensen zonder hond aan denken. De dagelijkse wandelingen dragen bij aan fysiek en psychisch welbevinden,

met name voor ouderen is dit van groot belang. Maar er zitten veel meer positieve kanten aan het hebben van een hond.

Een hond in een gezin bevordert de onderlinge communicatie. Kinderen leren door hun relatie met de hond verantwoordelijkheid te nemen en zorgvuldig om te gaan met dieren. Bovendien hebben ze er troost aan in emotioneel moeilijke tijden.

Voor (alleenstaande) ouderen is de hond een kameraad. De zorgplicht geeft structuur aan het bestaan en door met de hond naar buiten te gaan hebben veel ouderen sociale contacten die ze anders niet zouden hebben. Ouderen met een huisdier hebben een betere fysieke conditie en dat niet alleen maar omdat ze meer beweging krijgen, de zorg voor het dier geeft zin aan het leven.

Het hebben van honden is niet alleen positief voor de baas en het gezin waar de hond in leeft, maar kan ook positief zijn voor de omgeving.

Zo kunnen kinderen, die thuis geen hond hebben, leren omgaan met honden, als zij buiten in contact komen met honden. Aanwezigheid van hondenbezitters en hun honden zorgt voor sociale veiligheid in de wijken en in de parken.

Citaten:

“Lijkt alsof alleen is uitgegaan van de tegenstanders en dan met name vanwege de hondensoep en de incidenten met agressieve honden. Nooit gekeken naar de voordelen van honden op mensen en de stad. De gemeente lijkt alleen rekening te houden met niet-hondenbezitters.”

“Erken en waardeer de positieve bijdrage die honden leveren voor hun baas maar ook voor anderen.”

18. Slecht opgevoede / gevaarlijke honden en bazen

Dit punt is in de enquête niet expliciet aan de orde gesteld. Toch sijpelen opmerkingen over dit onderwerp door veel antwoorden heen. Hoewel wij het een lastig onderwerp vinden om te bespreken, doen wij toch een poging.

Onze stelling is dat de overlast die de samenleving van honden ervaart, voor het grootste deel veroorzaakt wordt door een klein deel van de honden en hondenbezitters.

Een beleid dat er op gericht is **alle** honden en hondenbezitters in hun vrijheid te beperken om overlast door een relatief klein aantal honden en hondenbezitters te voorkomen, kan nooit tot het gewenste resultaat leiden. Want:

- 1) de honden en hondenbezitters waar het om gaat, zullen zich weinig gelegen laten liggen aan het beleid, zij zullen doorgaan met overlast veroorzaken
- 2) de handhaving loopt, begrijpelijk, veelal met een boeg om deze overlastveroorzakende honden en hondenbezitters heen
- 3) hondenbezitters die hun honden wél goed opgevoed hebben en dus nauwelijks overlast veroorzaken, voelen zich, met name door de strenge handhaving van de aansluitplicht, zo ernstig tekort gedaan en zo beperkt in het goed kunnen zorgen voor hun hond, dat ze of het beleid aan hun laars lappen en tegen het beleid in verzet gaan (bv poep niet opruimen) of uit angst voor de hoge boetes het beleid uitvoeren, maar daarbij steeds spanning ervaren dat ze hun hond niet kunnen geven wat hij nodig heeft

Over dit punt is nog wel veel meer te zeggen, maar dat gaat in het kader van deze evaluatie te ver.

Eén van de punten waar we nog aandacht voor willen vragen zijn de problemen die, met name op de losloopgebieden, maar ook elders, ontstaan doordat slecht opgevoede (en daardoor soms gevaarlijke) honden loslopen en daarbij andere honden aanvallen en ernstig verwonden met, in sommige gevallen, de dood van de aangevallen hond tot gevolg. VHG is van mening dat er oplossingen voor dit probleem gezocht dienen te worden. VHG is vanzelfsprekend bereid daarover mee te denken.

Citaten:

“Naast wat ik al gezegd heb, vind ik het belangrijk te noemen dat ik me vaak stoer aan hoe sommige hondenbezitters NIET goed met de regels omgaan: poep op de stoep laten liggen, enge honden niet aanlijnen. Dat mag ook benadrukt worden ! Zij verstieren het voor de rest, want daardoor worden regels alleen maar strakker, waar ik dan weer last van krijg.”

“ De aso's die met hun vechthonden de macho uithangen terwijl ze totaal geen benul hebben van opvoeding van deze honden, zorgen er nu juist voor dat mensen zich gaan storen aan de hondenbezitter. Maar helaas, net als de hooligans bij het voetbal, het is een kleine groep die het voor de rest heeft verziekt.”

“Honden die meermalen overlast geven in de buurt zouden moeten worden ingenomen en getest op gedrag. Als ze gevaarlijk blijken te zijn moeten ze inslapen en de eigenaar betaalt de kosten van de test, ontvangt een boete alsmede een eigenaarschap verbod. Dat is naar, maar mensen moeten zich veilig voelen bij de honden in hun omgeving. Als blijkt dat ze zich terecht zorgen maken, moet daar iets mee worden gedaan. Als blijkt dat de hond veilig is, is dat duidelijk voor alle medebewoners en de gemeente betaalt de test bijv. uit de hondenbelasting terug aan de eigenaar.”

“Doe wat aan honden en hun bazen (!) die overlast veroorzaken.”

“Daarnaast bederven sommige hondenbezitters het voor de eigenaars met goed opgevoede honden.”

“Mensen waarvan de honden echte overlast geven (alleen op straat lopen en vals zijn/bedreigend) hierop aanspreken. Na een waarschuwing bv verplicht op cursus en/of aanlijn plicht en desnoods hond bij baas weghalen in ergste geval.”

19 Suggesties voor een beter hondenbeleid

In de enquête wordt een overweldigende hoeveelheid suggesties aangedragen om het hondenbeleid te verbeteren. Hondenbezitters laten daarbij zien dat ze niet alleen hun eigen belangen najagen, maar ook oog hebben voor die van niet-hondenbezitters. Bovendien geven verschillende mensen aan dat ze actief mee willen werken (met het ontwerpen van cursussen en het maken van voorlichtingsmateriaal).

Hieronder geven we een selectie uit de ideeën die respondenten naar voren brengen. We merken hierbij uitdrukkelijk op dat dit ideeën van individuele hondenbezitters zijn, maar het toont wel aan dat hondenbezitters genuanceerd mee willen denken (en werken) over de inhoud van een beter hondenbeleid.

Algemeen

“Geef mensen weer hun eigen verantwoordelijkheid bij het wel of niet loslaten van hun hond (en beloon ze op die manier voor het opruimen van de poep, wat nu al behoorlijk goed gebeurt).”

*“Geef aan waar de hond in de regel echt vast moet (bijvoorbeeld op speelplekken, in de winkelstraten en op trottoirs langs doorgaande wegen etc.) en stel enkele gemarkeerde aanlijngebieden in, waar dat echt nodig is. **Maak Groningen alsjeblieft weer een hondvriendelijke stad!**”*

“Aanlijnplicht afschaffen en hondenbezitters bekeuren van wie de honden daadwerkelijk overlast veroorzaken.”

“Goed gedrag zo nu en dan belonen. Werkt bij honden, kinderen en grote mensen. Straffen werkt gewoon niet. Weet men al jaren maar het geeft blijkbaar voldoening.

“Veel hondenbezitters moeten meer begrip krijgen voor het feit dat niet iedereen een hondenliefhebber is en daarop anticiperen. Voor alles geldt echter dat de gemeente de hondenbezitters serieus moet nemen, we zijn geen kleine kinderen die niet zelf kunnen nadenken. Het is erg vervelend om het gevoel te krijgen dat je ongewenst bent en dat lijken hondenbezitters nu te zijn in veel delen van Groningen.”

Ideeën opdoen en informatie verzamelen

“Ik weet niet of de gemeente dit al doet, maar ik zou het goed vinden om ook mensen die geen hond hebben hun mening te vragen over het hondenbeleid. Er zou gevraagd kunnen worden wanneer ze overlast ervaren van honden, en of dit na de invoering van het hondenbeleid is toe- of afgenomen.”

“Buurtgenoten die last hebben van overlast van honden (poep, agressie) zouden meer aan het woord moeten komen.”

“Wellicht meer vragen naar ervaringen in andere gemeenten. Zodat Groningen er wellicht wat van kan leren.”

“Goed registratiesysteem van incidenten met honden en eigenaren.”

Loslooplegebieden: meer, prettiger en veiliger

“Het zou fijn zijn als de gemeente meer positieve aandacht geeft aan honden(bezitters), bijvoorbeeld in de vorm van voorzieningen voor hond en baas (speeltoestellen, afgebakende speelweides met hek eromheen, enz.).”

“Losloopterreinen veiliger maken en niet samen laten vallen met fietspaden en fietsers uit wandelgebieden weren ook als dit geen losloop gebieden zijn. Loslooplegebieden niet eenzijdig van een wandelpad aanwijzen maar aan beide kanten.”

“Een omheind loslooplegebied is een grote wens van mij.”

“Omheining van kinderspeelplaatsen (opdat meer parken als loslooplegebied geschikt zijn).”

“In gebieden met veel verschillende gebruikers zou aangegeven kunnen worden dat dezen allemaal evenveel recht op dit park/veld/plein hebben.”

“Een hond die agressief tegen andere honden is mag ook op loslooplegebieden niet vrij volgens mij. En het moet duidelijker zijn dat de eigenaar hiervoor de verantwoordelijkheid heeft en de grenzen voor zijn hond aangeeft.”

“Een mooi initiatief is de gele hond (<http://gelehond.nl/>) waarbij honden die graag met rust gelaten willen worden een geel bandje aan de riem hebben.”

“Er zijn alleen al in mijn wijk enkele braakliggende veldjes die in aanmerking zouden kunnen komen als loslooplegebied. Misschien kunnen we dat eens inventariseren?”

Rekening houden met de tijd van het jaar en/of de tijd van de dag

“Mogelijkheid loslopen toestaan buiten het hoogseizoen (van oktober t/m maart).”

“Ik zou me kunnen voorstellen dat de aanlijnplicht in de ochtend of laat op de avond niet overal nodig was. Soms kom je in de winter of bij regen geen mens of geen hond tegen maar de eigen hond moet wel steeds aan de lijn.”

“Verruiming losloopgebieden bijvoorbeeld in de wintermaanden of bepaalde uren van de dag dat het minder druk is op een locatie.”

“Tijden instellen waarin vrij met de hond in het park kan worden, zoals b.v. voor 10 uur ‘s morgens en na 6/7 uur ‘s avonds, ook in verband met zomer en wintertijden, in de winter zou je door het hele park moeten kunnen lopen met de hond.

“Meer loslooproutes als verbinding tussen de losloopgebieden.”

Hondenpoep opruimen

“Gratis ophaalpunten voor milieuvriendelijke poepzakjes zou goed zijn.”

“Meer afvalbakken, gratis biologisch afbreekbare poepzakjes (voor gebieden waar geen afvalbakken zijn).”

“Deel niet van die belachelijk boetes uit maar stimuleer het opruimgedrag door publieke prullenbakken met voorziening van zakjes op de straten te zetten.”

“Ook zouden er in veelgebruikte uitlaatgebieden opruimmiddelen verstrekt kunnen worden.”

Honden en bazen op cursus

“Ik zou de gemeente willen adviseren om veel meer promotie te maken voor het trainen van je hond. Hoe goed en leuk en verstandig het is om je hond goed onder appél te hebben.”

“Beloon mensen die hun hond op cursus doen en onder appel hebben.”

“Zou er niet een verschil tussen de honden kunnen worden gemaakt? Bijvoorbeeld door een verplichte hondenvoerbewijs, omdat vaak de eigenaren de schuld aan conflicten tussen de honden hebben of hun honden tegen andere honden zijn. En je ziet vaak ook dat eigenaren niet adequaat reageren als er iets gebeurt.”

“Een cursus oid dat honden een penning kunnen halen dat ze los mogen. Ik wil daar heel graag voor betalen.”

“Iedereen verplicht op hondencursus, een honden rijbewijs!”

“Ja, eigenaren verplichten om met succes een gedragscursus te volgen, gericht op maatschappelijk aanvaardbaar gedrag van baas en hond. Het zijn helaas vaak hondeneigenaren zelf die alles voor iedereen verpesten door hun hond niet op te voeden of hem overal zijn behoefte te laten doen.”

“Mensen die overlast veroorzaken met hun hond, een verplichte cursus laten volgen. en dan een waar ze inzicht in hun hond en het gedrag van honden krijgen.”

“De Gemeente zou het volgen van de basisgehoorzaamheids cursussen bij de hondenscholen kunnen stimuleren.”

“Ja, het stimuleren van het volgen van een goede basiscursus gehoorzaamheid voor alle baasjes met hun honden. In Amerika is er bijvoorbeeld een "Canine Good Citizen"-certificaat. Als een hond dit certificaat behaalt, dan kan hij zich goed gedragen in huis, en in openbare ruimten. Ik denk dat het goed zou zijn als er ook een vergelijkbaar programma in Nederland zou komen. (Een aantal andere Europese landen hebben ook al een vergelijkbaar programma.) In zo'n training wordt ook aandacht besteed aan goed gedrag van het baasje (zo wordt bijvoorbeeld uitgelegd waarom het zo erg belangrijk is dat iedereen de poep van zijn eigen hond netjes opruimt, en dat het niet netjes is om je hond tegen andere wandelaars te laten opspringen), waardoor het voor iedereen prettiger wordt, en er mogelijk ook minder hondenbeten zullen zijn. Meer info over dit Amerikaanse programma: <http://www.akc.org/events/cgc/program.cfm>”

Taak van de Boa's veranderen

“Er moeten deskundige inspecteurs komen die de bazen beboeten die hun hond aantoonbaar (criteria) niet goed hebben opgevoed.”

“De taak van de boa's veranderen. Dienstverlenend maken, met een eerste hulp opleiding.”

“Boa's moeten kijken naar de situatie en de hond i.p.v. rigide naar de regels. Gaat het mis of ontstaat er een gevaarlijke situatie? Grijp dan op dat moment in en bekeur de eigenaar.”

“Als boa's meer met motivatie / gedrag / onderbouwing / argumentatie werken krijg je meer draagvlak.”

“Boa's beter instrueren en hen een deel van een opvoedingstaak meegeven.”

“Betere communicatieve vaardigheden van de boa's en meer verstand van honden.”

Educatie van hondenbezitters en niet-hondenbezitters

“Beleid meer richten op opvoeden/ bijbrengen hondenkennis, dat voorkomt dat er nog meer regels ingevoerd moeten worden. De sociale kant van het hebben van een hond. Hoe belangrijk het is voor de gezondheid van mensen om hun hond met plezier uit te laten.”

“Hondenbezitters moeten sowieso geïnformeerd worden wat verantwoord hondenbezit inhoudt, oa ook rekening houden met mensen die angstig zijn voor honden, rekening houden met kleine kinderen. Als hondenbezitters dat doen zouden de honden op veel meer plaatsen veilig kunnen loslopen.”

“Nadruk op voorlichting en bewustwording zodat de motivatie uit de hondeneigenaar zelf komt. Daardoor veel beter effect denk ik.”

“Het gevoel van overlast ontstaat ook doordat ouders bang zijn voor reacties van honden naar hun kinderen toe. Het is helemaal niet zo moeilijk om kinderen iets te leren mbt het gedrag van oa honden waardoor ze beter met (dieren in het algemeen) leren omgaan. Hoort dat niet bij kennis der natuur?”

“Op basisscholen kinderen lessen aanbieden over het sociale gedrag van een hond. En wat ze het beste kunnen doen als ze bang zijn. Een informatiefolder laten drukken en die huis aan huis verspreiden met informatie over honden en hun gedrag om ook de volwassenen met angst meer kennis over deze dieren te geven.”

“Inburgeringsplicht voor hondenbezitters. Hoe meer mensen hun hond kunnen "lezen" hoe minder ongemakken.”

“Door mensen meer bewust te maken van hondentaal, gedrag en de behoeftes van een hond kan je veel overlast (indirect/direct) voorkomen.”

“Voorlichting aan hondenbezitters geven over hoe andere honden op straat te passeren, voorkomen van ongewenst (agressief) gedrag, niet opspringen naar voorbijgangers etc. Ik wil daar graag over meedenken en ook uitvoeren. Ben instructeur op een hondenschool. Ik loop al een hele tijd met een idee. Is het niet mogelijk om mensen die hun hond(en) los willen laten lopen, een soort examen te laten doen waarin ze kunnen laten zien dat ze hun hond ook daadwerkelijk onder commando hebben.”

“Voorlichting geven vanuit de gemeente over honden en gedrag. Ook aan mensen die geen hond hebben en aan de speciale groep: kinderen. Dit lijkt me nuttiger om vervelende (bijt)incidenten te voorkomen dan het huidige beleid. En een stuk hondvriendelijker bovendien!”

“Leer mensen dat hun hond andere weggebruikers met rust moet laten, dat zij zelf daarvoor verantwoordelijk zijn en dat wanneer hun hond dat (nog) niet kan, ze hun hond moeten aanlijnen in situaties waar de hond toch ongewenst gedrag naar mensen vertoont. Ook in losloopgebieden trouwens!”

20. Eindconclusie

In dit hoofdstuk trekken we conclusies uit deze evaluatie. In de eerste plaats trekken we conclusies ten aanzien van de maatregelen die sinds 1 mei 2011 ingezet zijn om het doel van het hondenbeleid te bereiken. Vervolgens trekken we conclusies over een aantal andere aspecten van het hondenbeleid.

Conclusies ten aanzien van de maatregelen uit het hondenbeleid:

1. Opruimplicht

Er is draagvlak onder hondenbezitters voor de opruimplicht op plaatsen waar mensen last kunnen hebben van de hondenpoep

2. Opruimmiddel

Over deze maatregel zijn de leden van VHG niet bevraagd. Veel respondenten geven aan moeite te hebben met het vele plastic dat op deze manier in de openbare ruimte en in het riool terecht komt.

3. Aanlijnplicht

Er is absoluut géén draagvlak voor de strikte handhaving van de aanlijnplicht, omdat blijkt dat het vrijwel permanent aanlijnen ernstige negatieve gevolgen heeft voor honden en hondenbezitters.

Conclusies over andere aspecten:

4. Het hondenbeleid is zonder overleg met hondenbezitters en niet-hondenbezitters, tot stand gekomen. Dat geldt ook voor de aanwijzing van de losloopgebieden.
5. De gemeente reageert in te veel gevallen niet op brieven, suggesties en/of klachten van hondenbezitters.
6. Het doel van het hondenbeleid is alleen gebaseerd op het tegengaan van overlast door honden; hieraan kleven twee grote bezwaren:
 - a. De overlast is niet zodanig vastgesteld dat nagegaan kan worden wat de omvang daarvan is: wat is feitelijke overlast en wat is beeldvorming? Doordat de overlast niet is vastgesteld kan ook niet bekeken worden wat de invloed is van het huidige beleid.
 - b. In plaats van eenzijdig de nadruk te leggen op bestrijding van overlast, zou het moeten gaan om een optimaal gebruik van de publieke ruimte, waarbij de belangen van hondenbezitters, niet-hondenbezitters en andere dieren/planten in de publieke ruimte, zo goed mogelijk samen zouden moeten gaan;
7. Het hondenbeleid heeft een aantal onbedoelde en onverwachte negatieve bijeffecten, zoals:
 - a. Stigmatisering en criminalisering van de hondenbezitters
 - b. Polarisering tussen hondenbezitters en niet-hondenliefhebbers
 - c. Beperking van de mogelijkheden van mensen en honden met fysieke problemen
8. Het beleid is niet gericht op de aanpak van de werkelijke overlast die veroorzaakt wordt door een kleine groep slecht opgevoede / gevaarlijke honden en hun bazen. De mogelijkheid tot excessen op losloopgebieden en –routes, blijft daarmee bestaan.

Bespreking van de conclusies

Wanneer het de gemeente ernst is met het gestelde doel van het hondenbeleid: “een zo goed mogelijke balans bereiken tussen de belangen van honden en hondenbezitters enerzijds en die van niet-hondenbezitters, planten en dieren anderzijds” (zie hoofdstuk 5, *Doel van het hondenbeleid*), dan zal de gemeente naar aanleiding van deze evaluatie ertoe

over moeten gaan de belangen van alle betrokken partijen in kaart te brengen, zodat een werkelijke afweging mogelijk wordt en dus een werkelijke balans gevonden kan worden.

VHG is van mening dat een beleid waarvoor geen draagvlak bestaat, niet afgedwongen kan worden met hoge boetes.

“Een succesvol beleid is gebaseerd op draagvlak en niet op repressie”

Daarom geven wij in het laatste hoofdstuk een aantal aanbevelingen om te komen tot een hondenbeleid dat wèl op draagvlak kan rekenen.

21. Aanbevelingen

Om te komen tot een hondenbeleid dat gedragen wordt door hondenbezitters (en niet-hondenbezitters) is het belangrijk dat de gemeente de hondenbezitters serieus neemt en luistert naar de opmerkingen die zij maken over de gevolgen van het beleid voor hun hond en henzelf. Ook de niet-hondenbezitters moet de gemeente serieus nemen door na te gaan welke problemen zij hebben met loslopende honden. Vervolgens zou de gemeente in goed overleg met hondenbezitters en niet-hondenbezitters moeten werken aan een hondenbeleid dat draagvlak heeft onder beide groepen.

1. Stel een nieuwe doelstelling op voor het hondenbeleid.
Baseer het hondenbeleid op een bredere doelstelling dan alleen het terugdringen van overlast door honden. Neem het gebruik van de publieke ruimte als uitgangspunt. Hiervoor is goed onderzoek nodig. Wij denken hierbij bijvoorbeeld aan:
 - a. *Breng in kaart wat de belangen zijn van hondenbezitters en niet-hondenbezitters (eventueel ook andere dieren en planten), in relatie tot het loslopen van honden.*
 - b. *Neem diepte interviews af onder de betrokken groepen. Doe literatuuronderzoek en informeer bij andere gemeentes. Doe vervolgens een onderzoek met behulp van een aselechte steekproef onder zowel hondenbezitters als niet-hondenbezitters (onderzoek oa de invloed van het aanlijnen op het welzijn van hond en baas, de onbedoelde effecten van het huidige hondenbeleid, maar ook de negatieve gevoelens die bij sommige niet-hondenbezitters bestaan ten aanzien van honden)*
 - c. *Zet een goed systeem op om overlast door loslopende honden te registreren*
 - d. *Formuleer op grond van de verzamelde gegevens meetbare doelstellingen voor het beleid.*
 - e. *Zoek voor het bereiken van de doelstelling naar creatieve oplossingen, die in het beleid vorm gegeven kunnen worden.*
 - f. *Werk aan draagvlak voor het beleid onder hondenbezitters en niet-hondenbezitters*

2. Pas de regels aan, die de afgelopen twee jaar ingezet zijn om het doel van het hondenbeleid te bereiken.
 - a. *de opruimplicht* kan in stand blijven. Om een betere naleving te bevorderen zouden meer, bij voorkeur gesloten, afvalbakken geplaatst moeten worden; niet alleen in groengebieden, maar ook in de woonwijken
 - *Een afvalbakkenplan dient in overleg met hondenbezitters te worden opgesteld*
 - *Het verdient aanbeveling het gebruik van biologisch afbreekbare zakjes te stimuleren*
 - *Afschaffen van de hondenbelasting zou veel hondenbezitters stimuleren de hondenpoep op te ruimen*

 - b. *de strikte handhaving van de aanlijnplicht* dient heroverwogen te worden; stop met handhaven volgens het principe: “regel is regel”; baseer de handhaving op het aanspreken en beboeten van honden en hondenbezitters die werkelijk overlast veroorzaken.

- *School de handhavers zodanig dat deze in staat zijn zelfstandig te beoordelen of er sprake is van overlast. Geef de handhaving vooral een educatieve taak.*

3. Geef honden een positieve plaats in de gemeente Groningen

- a. *Benadruk de positieve effecten van het houden van honden*
- b. *Besteed aandacht aan verantwoord hondenbezit*
- c. *Geef educatie aan hondenbezitters, aan niet-hondenbezitters en aan kinderen over honden en hun gedrag*
- d. *Schaf de hondenbelasting af*

4. Pak de hondenbezitters en honden aan, die werkelijk overlast veroorzaken.

22. Nawoord

We hopen dat we u hebben kunnen overtuigen van de noodzaak het hondenbeleid opnieuw vorm te geven, zodat het niet alleen draagvlak heeft onder niet-hondenbezitters, maar ook onder hondenbezitters.

Hoewel waarschijnlijk overbodig willen we hier benadrukken dat VHG vanzelfsprekend bereid is mee te werken aan de verdere uitwerkingen van de aanbevelingen

23. Bijlagen

Bijlage 1 Enquête die VHG aan haar leden heeft voorgelegd met uitkomsten

Bijlage 2 Analyse van de resultaten